

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

**Aquesta transcripció està pendent de
verificació i correcció. Pot contenir, doncs,
errades de fidelitat i incorreccions
lingüístiques i no es pot considerar
com una publicació oficial**

Sessió núm. 15 / CPL / 4.02.2026

Doc. Q:\D18\R440Transcripcio\CPL\15CPL\

Fitxer 15CPL1i2

XV legislatura · cinquè període · sèrie C · número ****

Comissió de Política Lingüística

Sessió 15, dimecres 4 de febrer de 2026

Presidència de l'I. Sr. Francesc de Dalmases i Thió

Sessió 15 de la CPL

La sessió de la Comissió de Política Lingüística (CPL) s'obre a ****. Presideix Francesc de Dalmases i Thió, acompanyat del vicepresident, Guillem Sánchez Prat, i de la secretària, Maria Pilar Castillejo Medina. Assisteix la Mesa la lletrada Mercè Arderiu i Usart.

Hi són presents [Imma Ferret Raventós](#), [Rocio Garcia Pérez](#), [Gisela Navarro Fuster](#) i [Joaquim Paladella Curto](#), pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; [Lluís Puig Gordi](#), [Carme Renedo i Puig](#) i [Mònica Sales de la Cruz](#), pel G. P. de Junts; [Irene Aragonès Gràcia](#), [Mar Besses Casanovas](#) i [Marta Vilalta i Torres](#), pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; [Cristian Escribano Ramírez](#) i [Pau Ferran Navarro](#), pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; [Manuel Jesús Acosta Elías](#), pel G. P. de VOX en Cataluña; [Susanna Segovia Sánchez](#), pel G. P. Comuns, i [Rosa Maria Soberana i Bonet](#), pel G. Mixt[membres comissió].

[Assisteix] a aquesta sessió [assistents].

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Sol·licitud de sessió informativa de la Comissió de Política Lingüística amb el conseller de Política Lingüística sobre les dades de l'Enquesta d'usos lingüístics de la població del 2023 (tram. 354-00257/15). Maria Pilar Castillejo Medina, Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra. Debat i votació de la sol·licitud de sessió informativa.

2. Sol·licitud de sessió informativa de la Comissió de Política Lingüística amb el conseller de Política Lingüística sobre les dades de l'enquesta d'usos lingüístics de la població corresponent al 2023 (tram. 354-00262/15). Ester Capella i Farré, juntament amb un altre diputat del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. Debat i votació de la sol·licitud de sessió informativa.

3. Sessió informativa de la Comissió de Política Lingüística amb el conseller de Política Lingüística sobre les dades territorialitzades de l'Enquesta d'usos lingüístics de la població 2023 (tram. 355-00169/15). Conseller del Departament de Política Lingüística. Sessió informativa.

El president

Bon dia. Disculpeu el retard, que no és culpa de cap dels diputats. Comencem aquesta quinzena sessió de la Comissió de Política Lingüística.

I, en primer lloc, us vull demanar substitucions. Lletrat, heu d'anunciar alguna substitució? *(Rialles.)* Diputats, teniu alguna substitució per anunciar?

Carme Renedo i Puig

La diputada Laura Martínez substitueix la diputada Mònica Sales.

El president

Gràcies. Algun altre grup? *(Pausa.)* No.

Sol·licituds de sessió informativa

354-00257/15 i 354-00262/15

Doncs, si us sembla, us volia demanar si els punts 1 i 2 es poden aprovar per assentiment. *(Pausa.)* Sí.

I, llavors, el punt 3 sí que l'hauríem de votar, perquè és la substanciació d'aquesta compareixença conjunta en aquesta mateixa sessió d'avui. Aquesta, com que és una substanciació, sí que l'hem de votar, sí o sí.

Per tant, vots a favor?

I si s'aprova el punt 3 per unanimitat. Per tant, si em doneu trenta segons, anem a buscar el conseller i comencem la sessió. Com sabeu, està prevista una primera intervenció del conseller per un temps màxim de trenta minuts. Després, havíem acordat cinc minuts per grup parlamentari. És evident que és poc temps. En altres comissions anàlogues que hi hem preguntat a vegades en fan vuit. Per tant, el que farem és ser poc rigorosos amb aquests cinc minuts. Per tant, si algú necessita alguns segons més doncs no farem cap mena de tall a les intervencions dels diputats. I, com sempre, acaba el compareixent. Per tant, en la mesura que aneu obrint torns, doncs anirem allargant la compareixença, fins que el compareixent tanqui i no hi hagin més grups que vulguin continuar la sessió, d'acord? Trenta segons i comencem.

(Pausa llarga.)

D'acord.

Sessions informatives

355-00169/15, 355-00184/15 i 355-00185/15

Doncs benvingut, conseller, en aquesta comissió. Com he anunciat als diferents grups parlamentaris, tindreu un primer torn d'intervenció de trenta minuts i després sereu interpel·lat, respost per part dels grups parlamentaris per un temps aproximat –pot ser de més i de menys– de cinc minuts, i després tornareu a tenir un torn de rèplica. I, en qualsevol cas, la compareixença la tanca sempre la intervenció del compareixent, d'acord? Doncs comença aquest primer torn per part del conseller de Política Lingüística per un temps màxim de trenta minuts.

El conseller de Política Lingüística (Francesc Xavier Vila Moreno)

Doncs, president, membres de la Mesa, diputats i diputades, bon dia. Comparec aquí a petició pròpia davant d'aquesta comissió per presentar-los les dades territorialitzades de l'Enquesta d'usos lingüístics de la població.

(L'exposició del conseller és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

Com ja saben, l'Enquesta d'usos lingüístics de la població és un estudi de periodicitat quinquennal que ens permet analitzar l'evolució dels usos, els coneixements de les llengües a Catalunya, i gràcies a aquesta enquesta podem orientar millor les polítiques lingüístiques. Els resultats globals d'aquesta cinquena edició, corresponents a l'any 2023, es van fer públics el 19 de febrer del 2025, i, tal com deuen recordar, pocs dies després, el 5 de març, vaig comparèixer en aquesta comissió per exposar una valoració general de tot el territori, i principals variables, i per compartir amb vostès les dinàmiques i les tendències que es desprenen d'aquest estudi. Posteriorment, el 27 de novembre, es van publicar les dades desglossades per àmbits territorials, després de l'anàlisi pertinent. Aquest nivell de detall que tenim ara és el que vinc avui a explicar. Per tant, la meva intenció d'avui és centrar-me en una anàlisi essencialment territorial de les dades per compartir amb vostès un diagnòstic més acurat de la realitat sociolingüística del país.

I, per començar, recordaré de forma molt global alguna característica d'aquesta enquesta. Té una mostra de nou mil persones de quinze o més anys; per tant, no estem parlant dels infants, estem parlant d'adolescents cap amunt. Es fa amb un mostreig estratificat en dues etapes i es fa en setze àmbits poblacionals: en primer lloc, les vegueries i, després, l'àmbit metropolità, que es desglossa, per la densitat de població, en una sèrie de territoris. Aquí tenen la numeració –per anar de pressa– de quins són aquests territoris de l'àmbit metropolità, eh?: Barcelona, l'Hospitalet, Barcelonès nord, etcètera, etcètera. Les anirem veient al llarg de la presentació.

A l'hora d'explicar les dades de l'EULP, com a l'hora de parlar de qualsevol anàlisi demolingüística, una de les variables essencials, per no dir la variable més important, és la població. Estem analitzant comportaments de persones, per tant, el més important és veure de quines persones estem parlant. I en el cas de Catalunya és fonamental tenir presents dues grans realitats: tenim una societat –ho saben– amb

uns índexs de creixement vegetatiu que ara, els últims anys, han entrat a ser negatius, per tant, molt poc creixement natural de la població, i els canvis de població es deuen bàsicament a canvis poblacionals derivats de moviments d'immigració i emigració. Per tant, per començar i ubicar-nos, recordarem que, les últimes ja dues dècades i mitja, Catalunya ha entrat en un cicle de moviments poblacionals de migracions internacionals que ha tingut diverses fases que tenen aquí representades.

Per explicar-ho ràpidament, el que tenen són la columna fosca, que marca les immigracions, el nombre de persones que des de fora de l'Estat entra a residir a Catalunya; el color verd més clar el que marca són les emigracions, les persones que marxen fora de Catalunya. Tenen les columnes aparellades per anys, per tant, tenen immigració i emigració per anys. I, després, veuen aquí una ratlla de color vermell, que és el saldo demogràfic. El saldo demogràfic és la diferència entre els que arriben i els que se'n van. El saldo demogràfic no és exactament igual o el mateix que el saldo demolingüístic, per motius molt senzills: si se'n va una persona i n'arriba una altra, la diferència és zero, però si se'n va algú que sap català i ha fet tots els cursos del consorci, per dir alguna cosa, i arriba algú que no té ni idea de català, el saldo demolingüístic ja no és zero: has perdut un parlant i has guanyat un no parlant.

Per centrar-nos en el període estudiat en aquesta edició de l'enquesta, que és el que va entre el 2019 i el 2023, veuran que va ser un període especialment mogut pel que fa als moviments poblacionals. Com poden comprovar, inclou els dos anys amb més arribades de població de tota la seqüència que tenim..., de fet, de tota la història de Catalunya. Bé, de fet, diria que els tres, perquè el 2019 també s'havia assolit un rècord. També inclou l'any 2020 i 21, afectats per la pandèmia, sobretot l'any 20, que ja veuen que els moviments van ser molt més baixos. Si contrasten les arribades amb les sortides, veuran com l'any 2021, per exemple, hi va haver poca diferència entre entrades i sortides; en canvi, l'any 2022 i l'any 2023 hi va haver una quantitat molt significativa d'entrades, una quantitat molt significativa de sortides, però el saldo demogràfic va ser de força més de cent mil persones cada any. Aquests moviments fixin-se que, a més a més, es produeixen sobretot els dos darrers anys i, per tant, impacten encara més en l'enquesta del 2023, perquè bona part de les dades parlaven de gent acabada d'arribar aquell any o l'any anterior.

També vull recordar... Tot això és el marc general i dades que vaig ja comentar l'altra vegada. Estem en un marc de creixement del nombre de persones que saben parlar català; és a dir, l'últim quinquenni, les dades de l'enquesta ja ens diuen que hi ha hagut cinquanta mil persones més que han passat de no saber parlar català a saber parlar català, i 25.000 persones que diuen que no parlaven el català i han passat a ser usuaris del català, amb la qual cosa tenim un creixement de coneixedors i un creixement d'usuaris. El que passa és que aquest creixement de coneixedors i d'usuaris és substancialment inferior tant al saldo demogràfic com al saldo demolingüístic. I, per tant –i això és un dels objectius principals del pacte nacional per la llengua–, com a mínim hauríem d'aconseguir que els creixements de coneixedors i d'usuaris de la llengua siguin equivalents al creixement de la població per tal de mantenir, si més no, les xifres que tenim ara mateix d'usuaris de la llengua.

Això que els estic dient es tradueix –i ho vam veure l'altra vegada– en una dada bàsica: el que hem tingut durant el quinquenni passat és un creixement de coneixedors i usuaris en nombres absoluts, però que, com que és inferior al creixement de la població total, es transforma en un decreixement en percentatges de coneixedors i d'usuaris, d'acord? Per tant, aquestes dues dades són molt importants: es creix en nombre de persones que saben la llengua, però es decreix en termes relatius.

I ara ja entrem en dades estrictament territorialitzades. Aquí el que tenim és l'evolució... Basant-me en una de les variables, la llengua habitual –la llengua habitual és a resposta a la pregunta «quina és la teva llengua..., la llengua que fas servir normalment en la teva vida?»–, què és el que veiem quan fem una anàlisi per territoris? Doncs el que veiem és que, bàsicament, a tots els territoris, entre el 2018 i el 2023, es va produir una caiguda en termes percentuals. Aquesta caiguda va ser especialment acusada en alguns territoris on els resultats d'ús del català en l'edició anterior havien estat superiors i una mica menys marcada en territoris on l'ús del català era inferior, d'acord? Veurem per què.

Però, per ensenyar-ho ràpidament, fixin-se a Terres de l'Ebre, on hi va haver una caiguda considerable, del setanta-dos per cent, de parlants habituals, fins al seixanta-sis per cent; o encara més al Pirineu, on es va passar del seixanta-cinc per

cent al cinquanta-sis per cent, o a les comarques gironines –una mica més avall–, on es va passar del cinquanta-quatre per cent al quaranta-cinc per cent. En comparació amb l'àrea metropolitana, es va passar de vint-i-set a vint-i-quatre, o, per exemple, al Camp de Tarragona, del quaranta al trenta-vuit, pràcticament. L'excepció a aquest moviment és el de les comarques centrals, on, tot i que també hi ha hagut moviments immigratoris significatius, hi ha hagut un manteniment del percentatge de parlants habituals de la llengua, cosa que mostra com, a Catalunya mateix, és possible incrementar el nombre d'usuaris de la llengua, i aquest és el nombre d'usuaris habituals de la llengua. Del que es tracta és d'aplicar les polítiques adequades, d'acord?

Com dic, per entendre això és molt important centrar-nos en la demografia, i crec que aquesta dada, el que presentaré, és prou il·lustrativa. Què ha passat pràcticament a tots els territoris? Si mirem la població pel lloc de naixement i dividim entre nascuts a Catalunya, nascuts a la resta de l'Estat i nascuts a altres llocs del món, què és el que veiem? Doncs en primer lloc, que bàsicament a tot Catalunya s'ha reduït el nombre de persones nascudes a Catalunya, d'acord?, en percentatges. Recordin: natalitat

Fitxer 15CPL3

baixa, immigració alta. Per tant, segur... O sigui, és matemàtic, no pot ser d'una altra manera, segur que baixa.

Ara, poden comparar i veuran que hi ha territoris on hi ha impactes diferents, mirin a les Terres de l'Ebre. A les Terres de l'Ebre el que hi ha és una caiguda més significativa de la gent nascuda a Catalunya, en termes percentuals, i comparin amb el Penedès, on la caiguda és inferior. Per què? Doncs, perquè, a més a més dels moviments transnacionals, també tenim moviments interns.

I, per dir-ho ràpid, a les Terres de l'Ebre hi ha població, per exemple, població jove, que va a treballar a altres llocs o població de més edat, en una societat més envellida, quan hi ha més mortalitat.

En canvi, al Penedès, que és el que tenim? Doncs, tenim que hi ha població nascuda sobretot a l'àmbit metropolità que es trasllada cap al Penedès, amb la qual cosa incrementa el nombre de nascuts a Catalunya. Per dir-ho així, compensa en relació amb l'arribada de la immigració.

Què vull dir amb això? Vull dir que, de nou, la demografia, però no només les migracions, és fonamental a l'hora d'entendre els comportaments demolingüístics.

Pel que fa a la resta de l'Estat, com que el gran gruix de la població nascuda a la resta de l'Estat que viu a Catalunya és població que va venir en onada immigratòria concreta, que té una edat molt concreta, hi ha també bàsicament una reculada percentual, perquè és la generació d'avis que van venir, sobretot, entre el 50 i el 75.

Després no és que no n'hi hagi hagut cap altra... o sigui no hi ha hagut cap immigració d'aquelles característiques de la resta de l'Estat. I, per tant, lògicament, ha de minvar.

Si passem a donar un cop d'ull a les arribades d'altres territoris, sigui d'Europa, d'Àfrica, etcètera, que és el que tenim? Doncs, que les diferents vegueries no es comporten igual, no tenen exactament el mateix tipus d'immigració. I això també té una repercussió important, com veurem tot seguit.

En l'àmbit metropolità, per exemple, constatarem que hi ha un creixement significatiu, sobretot, de població hispanoamericana, de Sud-amèrica. A les dades hi apareix Centre i Nord-amèrica, és bàsicament població centreamericana que no pas dels Estats Units o Canadà.

En canvi, si van a mirar a Ponent, i retinguin aquesta dada, a Ponent ha crescut més la població africana, també ha crescut a d'altres llocs, però sobretot ha crescut la població africana. I si ho comparen amb les comarques gironines, on ja han vist que hi havia una caiguda molt significativa de l'ús habitual del català, hi han crescut totes les categories, hi han crescut els residents vinguts d'altres llocs d'Europa, africans, hispanoamericans del Sud i Centreamèrica. No faré un repàs de tots els territoris, perquè si no aquí ens hi podem estar anys.

Però, en tot cas, intento transmetre la idea aquesta de la importància d'entendre amb una mica de detall què passa a cada territori per poder entendre després les conseqüències demolingüístiques.

I entrem a dades estrictament de llengua, de coneixement de llengua i començarem pel coneixement per territoris. Aquí, aquest núvol de xemeneies, que deia un col·lega sociòleg meu, què és el que hi ha? Doncs, veuen el bosc... he dit núvol, era el bosc de xemeneies. Tenen les vegueries ordenades d'esquerra a dreta, bàsicament els nivells de català tendeixen a ser més baixos a l'esquerra i tendeixen a ser els més alts a la dreta, i tenen quatre columnes, que són: entendre, saber parlar, saber llegir i saber escriure.

Per facilitar la visió, perquè si no costa de veure-ho a primer cop d'ull, els he marcat el que és la mitjana de cadascuna de les variables i així poden comparar territoris entre ells. I què és el que es veu ràpidament? Doncs, ja d'entrada, amb la capacitat d'entendre el català, ja es veu que l'àmbit metropolità està per sota de la mitjana de Catalunya. També hi està el Camp de Tarragona i també hi està Ponent.

I si recorden que ha cridat l'atenció fa un moment sobre els tipus diferents d'immigració, és que aquell tipus d'immigració té un accés més limitat a la comprensió del català, d'acord?

Pel que fa, en canvi, a la capacitat de parlar, fixin-se com l'àmbit metropolità torna a quedar per sota, però, en canvi, la resta d'àmbits estan tots per sobre, si no recordo malament. I Ponent està per sobre. Per tant, vol dir que aquesta dificultat d'accés al coneixement de la llengua d'aquesta població és un col·lectiu tancat, perquè per a la resta Ponent està per sobre.

Amb la capacitat de llegir, tornem a tenir l'àmbit metropolità per sota i la resta que estan per sobre de la mitjana de Catalunya. I, finalment, pel que fa a la capacitat d'escriure, tornem a tenir l'àmbit metropolità per sobre. Vegin com en l'àmbit d'escriure, que és una habilitat essencialment escolar, hi ha diferències molt significatives entre territoris com ara l'Alt Pirineu o les comarques centrals i l'àmbit metropolità.

De fet, i això és interessant, a les Terres de l'Ebre, que ja he dit que és una població més envellida, la capacitat d'escriure la llengua és inferior, perquè estem parlant de

totes aquelles generacions que, per les prohibicions que hi va haver de l'ensenyament de la llengua durant el franquisme, no van poder accedir a l'aprenentatge de la llengua. És a dir, si no es podia aprendre, doncs, es podia aprendre oralment, però no per escrit. I això, en aquest cas, encara es veu més clar. Són dades objectives.

Ara avaluaré o parlaré de quatre variables, tres són variables clàssiques i un és una variable que vam introduir en l'última enquesta. La primera d'aquestes variables és la llengua inicial. La llengua inicial és la que es va aprendre a casa, per tant, no és una variable que depengui de la persona. No triem, naixem en una llar determinada o ens porten, en casos d'adopció, a una llar determinada i aquí no hi ha manipulació, diguéssim, individual.

Què és el que veiem aquí? Fixin-se, l'ordenació dels territoris ens mostra els territoris on hi ha uns percentatges inferiors. Tenen la columna de Catalunya a l'esquerra. Què és el que es veu? Doncs, si comencem per la dreta, tenim Terres de l'Ebre amb els percentatges de català superiors, amb els percentatges de castellà inferiors, com a llengua inicial, com a llengua rebuda o llengües rebudes, i un percentatge comparativament molt elevat d'altres llengües, d'acord?

No desglossem altres llengües, però són diferents per territoris. A Terres de l'Ebre pot ser que hi hagi més romanès, en un altre lloc pot ser que hi hagi més àrab i amazic o wòlof, en altres llocs hi ha castellà. És clar, castellà, tot el que és hispanoamericans queda inclòs dins del grup de castellà. I recordem que el percentatge d'hispanoamericans és aproximadament la meitat de la població arribada de fora de l'Estat espanyol, que se sumen, on hi ha llengua inicial, doncs, al color carbassa, per dir-ho així.

Per tant, què és el que veiem? Ja veuen que tenim unes vegueries, uns territoris més cap a la dreta, on els percentatges de català són superiors, i com més cap a l'esquerra més inferiors són, fins que s'arriba a l'àmbit metropolità. M'agradaria que es fixessin també en les categories... aquesta categoria verd clar, intermèdia, que és la de català i castellà com a llengua inicial, que, com veuen, en el conjunt de Catalunya se situa en un cinc, un sis, una cosa així. Persones que diuen que van aprendre les dues llengües a casa seva.

Ara ho compararem amb la llengua d'identificació. La llengua d'identificació és quan ens pregunten: «Quina és la teva llengua?», aquí tu ja tries. No és quina llengua vas rebre, sinó quina sents tu. I quan la població es desplaça, doncs, hi ha una tendència considerable, després de viure força anys en un lloc, si hi ha un procés d'integració lingüístic normal, a anar assumint també la llengua del territori com a part del teu repertori lingüístic.

Això, com veuran, es produeix clarament. Fixin-se com la línia verda d'aquí de l'entremig creix. Creix, en part, amb una part de persones de primera llengua catalana que diuen català i castellà com a llengua d'identificació, però considerablement més amb persones de llengua castellana que declaren que, quan diuen: «Quina és la seva llengua?», diuen: «No, català i castellà». I aquest procés d'apropiació de la llengua pròpia del territori.

De fet, si s'hi fixen, entre castellà i la franja de dalt, és a dir, altres llengües, s'entreveu ja un color rosa. El veuen? No hi ha xifres perquè està per sota de la significació estadística i, per tant, no podem dir exactament si és un 3,1 o un 3,5. I l'Idescat, per tant –que no ho he dit, però és l'altra part que elabora l'enquesta aquesta–, per norma, quan es passen aquests límits estadístics, posem el color, però no indiquem la xifra concreta, però ja s'entreveu que és superior a la que hi havia com a llengua inicial, cosa que té lògica. Un senyor que ha vingut de l'Afganistan allà no podia identificar-se ni amb el català i el castellà. És aquí que s'identifica amb una llengua o amb una altra.

També s'entreveu, més finet, que, per sobre del català i castellà, hi ha aquest altre color verd, que comença a indicar persones que poden dir anglès i català, anglès i no sé què.

Molt bé, passem a la tercera variable, el percentatge de persones per llengua habitual. I la llengua habitual és la llengua que diuen que s'utilitza més al llarg de la vida. I les opcions que tenim són català, català i castellà, castellà i, més petitet aquí, català i una altra llengua o castellà i una altra llengua i altres llengües.

Essencialment, què passa? Les altres llengües cedeixen espai cap a persones que diuen que jo de llengua inicial puc ser àrab, però, vivint aquí, la meua llengua habitual

és àrab i castellà, per exemple. I, per tant, ja veuen com el rosa aquell torna a créixer. A nivell de Catalunya... perdó[#11:50]

Llavors, en comparació, què és el que tenim? Fixin-se que la franja verd més suau, que és català i castellà, és inferior a la de llengua d'identificació. És a dir, hi ha tot de gent que s'identifica amb el català, majoritàriament venint del castellà, però que després, a l'hora d'utilitzar-ho, no el té com a llengua habitual. Per tant, li falten espais per poder-lo utilitzar, però, en canvi, és superior al de llengua inicial. Per tant, llengua inicial, llengua d'identificació, llengua habitual.

Finalment, els mostraré la quarta variable, que és la intensitat d'ús. Com que la dada dels parlants habituals ens diu sempre els usos prioritaris, hem introduït... hem explotat una variable que ja existia en l'enquesta, però que no s'havia explotat de forma sistemàtica. Per tant, no és creació nostra la variable, però sí que hem fet aquesta utilització de les dades, en què marquem no sols els parlants habituals, sols o separats, perdó, sols o combinats del català, sinó també posem els usuaris que en diem secundaris.

I aquests usuaris secundaris són gent que diu: «Doncs, mira, jo parlo el català el vint-i-cinc per cent del meu temps o el quaranta-vuit per cent del meu temps». És clar, si algú et diu: «Jo parlo català el dos per cent del meu temps», doncs, jo crec que és una manifestació de dir, sí, estic començant, m'agrada, dic hola, bon dia, però ja està.

Ara, si et diuen el quaranta-cinc per cent, això s'ha de tenir present. Per què? Doncs, perquè en els processos d'aprenentatge i d'incorporació a l'ús d'una llengua és evident que no es passa de zero a cent o de zero a vuitanta d'un dia per l'altre. Hi ha d'haver aquest procés en què els parlants secundaris van fent-se seva la llengua.

Llavors, per marcar-ho molt ràpidament, fixin-se com els parlants secundaris, sobretot aquests parlants secundaris més freqüents, que són la tercera ratlla d'aquí, franja, són prou significatius arreu del territori, cosa que mostra que sí que hi ha un cert procés d'incorporació a l'ús de la llengua.

De fet, si recorden aquells cinquanta mil i aquells vint-i-cinc mil coneixedors i vint-i-cinc mil usuaris que els deia al començament, bàsicament són usuaris secundaris.

Són gent que està en procés de començar a incorporar-se a l'ús de la llengua i que, lògicament, comencen de més avall i van pujant.

També m'agradaria cridar l'atenció sobre els percentatges de no usuaris en absolut, el zero per cent de català. És a dir, persones que, per dir-ho així, no diuen ni adeu ni bon dia. I això es pot produir per dos motius. Un dels motius és desconeixement absolut de la llengua. Si no saps una llengua,

Fitxer 15CPL4

No pots ni començar a utilitzar-la, i després també hi pot haver, doncs, predisposicions personals de si vull o no vull fer el pas de començar a utilitzar aquesta llengua.

Bàsicament es correlaciona amb la població que no té coneixement de català, d'acord? Per tant, aquestes bosses molt considerables. Mirin, per exemple, l'àmbit metropolità, gairebé el vint-i-vuit per cent de la població. N'hi ha deu, per dir ho així.

Això el que ens mostra és una situació del país que és diversa. No ho he dit, però en les dades de l'Alt Pirineu no hi hem posat l'Aran, perquè la Vall d'Aran ha tingut el seu estudi independent, i perquè no distorsionés, no l'hem posat aquí. A més, el català no és la llengua pròpia de la Vall d'Aran, per tant, vam entendre que no era pertinent.

Però fixin-se com el país queda, des d'un punt de vista demolingüístic, que es pot classificar, doncs, en, a grosso modo, quatre grans territoris. Tenim les Terres de l'Ebre, l'Alt Pirineu i les comarques centrals, on el català és clarament la llengua predominant. Això són els parlants habituals sols.

Si suméssim els parlants de català i castellà o català i altres llengües, encara creixeria més, molt més considerablement, el percentatge de persones que diuen que la seva llengua d'instal·lació habitual és el català.

Prop d'aquests, però que han baixat durant el darrer quinquenni, hi ha les comarques gironines i ponent. En totes dues àrees, la immigració, en un cas, sobretot, africana

i, en un altre cas, africana i hispanoamericana, ha fet baixar, ho ensenyava el principi de tot, significativament l'ús de..., el percentatge de parlants habituals del català, i això ha quedat reflectit, per primera vegada en aquest... [#00:01:53] en aquesta entitat.

De fet, a les últimes enquestes el que teníem era que des de les comarques gironines es resseguia una mateixa àrea fins a les fins a les Terres de l'Ebre, i això ha quedat una mica desdibuixat.

El tercer grup que es veu en el mapa seria el grup format pel Penedès i les comarques del Camp de Tarragona. I, finalment, ens quedaria l'àmbit metropolità on el català, el nombre de parlants habituals ha passat a una situació clarament minoritària.

M'agradaria donar un cop d'ull ràpid a l'àmbit metropolità perquè hi ha una dada molt important a l'hora d'analitzar demolingüísticament el país, i és que si agafem tot el domini lingüístic del català, hi trobem bàsicament tres integrants: català, castellà i altres llengües.

Si ho baixem, hi ha percentatges diferents. Si ho baixem a nivell de vegueries, ens tornem a trobar els mateixos tres components, però és que si continuem baixant, ens torna a passar. Si baixem a nivell de comarques, ens passa. Si baixem a nivell de ciutat, ens passa.

Què vull dir amb això? Que no tenim un territori dividit, una llengua en un lloc i una altra llengua a un altre lloc, sinó més aviat una realitat fractal en què anem reproduint una estructura triàdica les tres vegades.

Poso aquí les dades de l'àmbit metropolità perquè se'n faci una idea. Segons el lloc de naixement, hi ha diferències significatives entre els diferents àmbits que s'han analitzat.

Veuen que, començant per la dreta, tenim: Maresme; Vallès Oriental; Vallès Occidental; Baix Llobregat Sud; Baix Llobregat Nord; Barcelonès Nord; Hospitalet de Llobregat, Barcelona ciutat.

Ja veuen que on hi ha menys persones nascudes a Catalunya de forma clarament significativa és a l'Hospitalet del Llobregat. També és on hi ha més població nascuda fora de Catalunya.

Pel que fa als coneixements de català, hi veiem ja diferències significatives. Per dir-ho ràpidament, tenim el Maresme a un extrem i tenim l'Hospitalet del Llobregat a l'altre extrem. De fet, al Maresme està per sobre de les mitjanes de Catalunya.

I Barcelona, que, en tota la sèrie d'enquestes que teníem, tendia a estar primer per sobre de la mitjana de Catalunya i després per sobre de la mitjana metropolitana, està baixant posicions en els últims anys.

Molt ràpidament, per llengua inicial tenim una cosa similar. El Maresme, ubicat per sobre de la mitjana de Catalunya. I ara faré la comparació de tres transparències seguides.

L'Hospitalet de Llobregat, on ja hem vist el pes molt i molt important de població arribada durant les últimes dues dècades de l'estranger. El pes de les persones amb el català com a llengua inicial ha passat a ser del 8,8, arriba a l'onze sumant-hi català i castellà. Comparem amb el trenta-quatre per cent del Maresme.

Ara bé, si anem a llengua d'identificació, fixin-se com fins i tot a l'Hospitalet hi ha un creixement significatiu del català com a llengua d'identificació. És a dir, un percentatge considerable de la població, bàsicament, és població nascuda i crescuda a l'Hospitalet, es fa seu el català com a llengua d'identificació, sigui sola o acompanyada. Això torna a parlar, torna a explicar-nos aquesta capacitat d'atracció cap a la llengua catalana, fins i tot en els punts en que està demogràficament més minoritzada.

I si ho comparem amb llengua habitual, veuen també que el percentatge..., torno a l'Hospitalet i al Maresme, el percentatge també és superior al de llengua inicial. Com s'aconsegueix això? Doncs són persones que treballen en entorns, bàsicament, on el català té valor instrumental.

Són persones, per tant, que fan servir el català de forma intensiva, sigui perquè treballen en l'Administració, sigui perquè treballa en l'educació, sigui perquè treballen

en empreses on es demana l'ús del català per a l'atenció als clients, per exemple, i això fa que s'apropiïn del català, aquesta idea de fer-se seva la llengua catalana.

I, per tancar, fixin-se com a l'Hospitalet tenim aquest quaranta-set per cent de població que viu totalment al marge de la llengua catalana, en molts casos, per aquesta dificultat ja d'arribar-hi a entrar en contacte.

Comparin amb el Maresme o amb la que vulguin, eh?, però podríem comparar amb la ciutat de Barcelona. De nou, la importància dels parlants secundaris com a forma per conduir cap a l'ús de la llengua catalana.

Acabaré amb una última reflexió a tall de conclusió. En primer lloc, la principal variable explicativa. De vegades aquí qui fa molt d'èmfasi en les modes, les xarxes. Tot això té la seva influència, però la variable més important a l'hora d'entendre les dinàmiques demolingüístiques és la demografia, i això vol dir que s'ha d'incidir, sobretot, en aquells aspectes que generen aprenentatge i atracció cap a la llengua en els casos en què hi ha, en el nostre cas és claríssim, moviments de població.

En segon lloc, territorialment hi ha dinàmiques i situacions diferents segons els territoris. Tots comparteixen, evidentment, una mateixa dinàmica, però ja hem vist com a les comarques centrals s'ha mantingut el percentatge de catalanoparlants habituals, cosa que vol dir que és possible fer polítiques proactives, polítiques que permetin recuperar i avançar en l'ús i el coneixement i l'adhesió a la llengua.

Hem vist com hi ha..., us hem presentat quatre grans categories de territoris, però que, hi insisteixo, un cop hi entrem, veiem que a dintre són diferents. Per això que els deia, en el fons, tenim una realitat fractal.

I acabaré. En aquest context tenim, repeteixo, guanys en nombres absoluts explicables, en bona mesura, per les polítiques d'impuls de la llengua. Com que es fan polítiques d'impuls de la llengua, la llengua té valor instrumental, i, per tant, com que té valor instrumental, val la pena invertir-hi.

Com que es fan polítiques de valoració de la llengua, també a nivell simbòlic, la llengua, aprendre la llengua i incorporar-se l'ús de la llengua té valor, i, per tant, els parlants s'hi incorporen.

En tot cas, hi ha retrocessos percentuals a pràcticament tots els territoris, cosa que vol dir que hem d'intensificar, com estem fent, les polítiques d'impuls de la llengua.

Doncs moltes gràcies, i estic a la seva disposició.

El president

Gràcies, conseller. Potser hauria estat interessant que tinguéssiu la presentació abans de la compareixença. En tot cas, ara he parlat amb la gestora i us la distribuirà ara, d'acord amb el departament, perquè tingueu totes aquestes dades que inclou la presentació.

Ara és el torn dels grups parlamentaris. Farem de major a menor, i deixarem per al final el grup que dona suport al Govern, el Grup Socialista. Per tant, té la paraula la diputada Carme Renedo per un temps aproximat de cinc minuts.

Carme Renedo i Puig

Moltes gràcies, president. Gràcies, conseller, per la presentació. Ras i curt, em penso que podríem dir que en un context de fort creixement poblacional, el català guanya nous coneixedors i usuaris, però que aquest creixement no és suficient i que els usos del català percentualment retrocedeixen, i ho fan, això de retrocedir, en tots els territoris, tot i que s'explica per factors sociodemogràfics diferents a cada àrea.

Per posar un exemple concret, que de l'altra punta del país, d'allà on jo soc, les Terres de l'Ebre són una de les zones amb més coneixement i més ús del català, i ho són, entre d'altres raons, perquè tenen el percentatge més alt de persones nascudes a Catalunya que tenen el català com a llengua única inicial.

Tot i així, en aquest sentit, perden nou punts. Nou punts en quatre anys. I què farem, conseller? Ja ho sé, tenim el pacte nacional per la llengua, però aquest pacte, conseller, i vostè ho sap, ha nascut raquític i és orfe, perquè ningú en el seu Govern l'ha reconegut com a fill propi. Si més no, això és el que sembla.

El català avui no és vehicular al Govern de la Generalitat. El català, avui no és tampoc als despatxos, no és molt present als despatxos de la plaça Sant Jaume ni ho és a molts departaments. Això no havia passat mai, i passa, precisament, quan la situació d'emergència lingüística està activada.

Què fem, conseller? Molts i molts i molts cursos del Consorci, amb certificació, per descomptat, i ja està? Els cursos, l'oferta formativa, li hem dit sempre, estan bé, però són només el mínim, són la base.

Anem més enllà. Aquest Govern continuarà permetent, com fa, que es violentin els pacients que demanen de ser atesos en la seva llengua? I que en els casos que hi ha gravacions i proves, com aquest darrer cas que s'ha fet públic, s'imposin només multes testimonials? Que persisteixi la impunitat davant les agressions?

Quants nous terminis haurà de posar el Parlament per a la creació de l'Oficina de Protecció de Drets Lingüístics? On és aquesta oficina que havia d'haver estat creada l'any passat?

Què estem fent? Què està fent el Govern en l'àmbit educatiu, conseller, per la llengua? Què fan per complir la legislació vigent i el pacte nacional? Com ens preparem per la sentència que ens ha d'arribar del Tribunal Constitucional?

Un detall del terreny cultural. Ara que encara el seu departament i el de Cultura són departaments siamesos, eh?, enganxats, només un detall. Pot garantir vostè i el pacte nacional per la llengua que la majoria dels actes que es fan a Santa Mònica es fan en català? Ho pot garantir?

Si les Terres de l'Ebre han perdut nou punts en catalanoparlants inicials és perquè els nascuts a Catalunya, amb el català com a llengua inicial, s'extingeixen. Arriba molta gent de fora, cent mil cada any en el país, i els catalans no fem prou catalanets. El nul creixement vegetatiu que deia vostè.

No li estranyarà, doncs, que li torni a demanar per la instrucció d'adaptació al reglament d'estrangeria. Allà és on, sense ambigüitats, es pot requerir el coneixement de la llengua catalana en regularitzar determinades situacions.

Què fem, conseller? Haurem d'esperar que s'hagi acabat la regularització extraordinària que està promovent el Govern espanyol per redactar aquesta instrucció?

Fins i tot un Govern del Partit Popular pot dir, i obro cometes: «Aquí tenim, i ho dic clarament, una llengua pròpia, i els que vulguin obtenir la residència legal a Espanya

i en aquesta comunitat autònoma en concret, han de mostrar la voluntat de conèixer la nostra llengua pròpia.»

Que són només paraules i que el PP balear no farà res més? És molt possible. Doncs que aquest nostre Govern, aquest Govern tan compromès amb la llengua té un capteniment semblant. Paraules de compromís que amaguen una erosió i un menysteniment constants amb discreció i sempre la callada. Allò tan espanyol de vetllar pels efectes, vigilant de no ser massa matussers.

Com s'explica que per adaptar-se al nou reglament d'estrangeria aquest Govern tan compromès amb la llengua fes un copiar i enganxar de la normativa anterior i perdés justament l'article que demanava un cert coneixement de català en determinats supòsits a la població immigrant?

Com s'explica que sis mesos després que Junts li interpel·lació sobre aquest tema encara no s'hagi esmenat? Com s'explica que aquest Govern tan compromès amb la llengua no hagi fet cas d'una resolució del Parlament que els donava dos mesos per esmenar-ho, i d'això ja fa dos mesos que van tard?

Com es pot aprovar un pacte nacional per la llengua i, encara no quinze dies després, fer una instrucció reulant com els crancs amb els requisits per a la llengua catalana per als que voldríem que fossin nous catalans?

Ho han d'arreglar, ho han d'esmenar i ho han de fer ja. Ho han de fer ara. El coneixement del català és un element clau per a la integració, la convivència, la cohesió social i la preservació de la identitat. Ho deia el conseller balear del Partit Popular Costa, i no podem sinó estar-hi d'acord.

Faran res seriosament, conseller, més enllà de les paraules i els papers per revertir la situació?

Moltes gràcies.

Fitxer 15CPL5

El president

Moltes gràcies, diputada. Ara és el torn del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, i té la paraula la diputada Marta Vilalta.

Marta Vilalta i Torres

Moltes gràcies, president. I moltes gràcies al conseller per comparèixer i explicar-nos les dades per territoris de l'enquesta de població..., dels usos de població lingüístics de Catalunya.

I mirant aquestes dades, i havent-les pogut revisar, doncs, són novament preocupants, ja l'hi vam dir quan va comparèixer aviat farà un any. I malgrat que sí que hi ha tendències positives, el que veiem amb la radiografia que ens ha presentat avui és que a tots els racons del país la llengua catalana recula. I, per tant, fins i tot en aquelles vegueries o comarques on històricament hi havia hagut bona salut del català, doncs, aquí el català, l'ús del català també retrocedeix.

Sí que és cert que, com vostè explicava, el retrocés és desigual. Hi ha alguns llocs que és lleu, amb totes les explicacions de caràcter demogràfic que hi van associades, però en altres territoris els resultats són directament un desastre, especialment a l'àrea metropolitana, amb alguns punts negres pel que fa a l'ús i coneixement de la llengua catalana, com és l'Hospitalet de Llobregat o a la zona Barcelonès Nord o Baix Llobregat Sud.

En mirar aquestes dades, cau com una llosa la realitat de que hi ha llocs a Catalunya on no es pot viure plenament en català. I això, evidentment, és una situació, una realitat que volem revertir i que volem canviar. Hi ha una dada rellevant que ara no ha sortit aquí, però que si mirem l'enquesta es pot veure que és que als àmbits que conformen el dia a dia de les persones veiem com s'imposa l'ús del català a tots els territoris pel que fa a la relació amb l'Administració de la Generalitat i amb les administracions locals. Això sortia sobretot també a l'enquesta inicial. Això ens porta a concloure que és molt important el paper de les institucions, perquè en segons quins territoris, reitero l'àmbit metropolità, especialment algunes comarques o ciutats, on principalment hi ha la garantia d'ús i de coneixement, però en tot cas d'ús del català és en aquest àmbit de les administracions, tant de la Generalitat com local. Per tant, reitero aquest paper rellevant de les institucions.

Hi ha una altra tendència per fer-ne seguiment que també volíem traslladar, que és aquest fet que es pugui estar transitant cap al bilingüisme. I en aquest cas no perquè hi hagi més gent que s'incorporin al català, sinó probablement perquè els catalanoparlants incorporin el castellà a la seva vida. Per tant, es perden aquests parlants exclusius de català. Això no sé si podria ser preocupant, perquè podria dur molt més enllà, eh?, a un estroncament de la transmissió generacional. No estem aquí, però sí que és veritat que es detecta aquesta tendència, que li volíem, doncs, traslladar com a mode de reflexió.

Davant d'aquestes dades, considerem que cal actuar, conseller. Li hem dit diverses vegades, cal reaccionar, com sempre li diem, amb ple compromís i amb màxima ambició. I per això és imperatiu preguntar-li quines són les accions que farà el Govern per revertir aquesta tendència negativa de l'ús de la llengua catalana; quines són les respostes territorialitzades. Perquè si les dades són diferents, desiguals arreu del territori, probablement les accions també han d'estar adaptades territorialment. Per tant, quines són aquestes respostes territorials diferenciades que impulsarà el Govern.

I sabem que tenim una eina potent, nosaltres la considerem una eina absolutament rellevant: el pacte nacional per la llengua. De fet, les dades fan més necessari que mai tenir un instrument com el pacte nacional per la llengua. Si no el tinguéssim, probablement estaríem en aquesta comissió dient que hem de fer un pacte nacional per la llengua per poder combatre aquestes dades. Per tant, nosaltres el posem en valor o el posem en relleu, però no pot quedar en paper mullat, perquè és bona eina, evidentment, cal avançar i anar més enllà, perquè les dades ho demanen, però és un bon punt de partida; però s'ha de complir. I en aquest sentit, li volem també preguntar com s'està fent el desplegament del pacte nacional per la llengua, especialment aquelles accions que ja estaven previstes per al 2025, l'execució d'aquestes mesures i accions que estaven acotades, i quin és el pla d'acció associat al pacte nacional per la llengua per al 2026 amb els recursos, quins recursos, quants recursos es destinaran aquest 2026 al desplegament i compliment del pacte nacional per la llengua.

Li deia que les dades evidencien la necessitat del pacte nacional per la llengua; nosaltres creiem també que les dades també evidencien la necessitat de l'existència de la conselleria de Política Lingüística. I de fet, d'alguna manera, volem reivindicar també com de rellevant i encertat va ser pactar-la com a condició en el pacte d'investidura, que hi hagués una conselleria de Política Lingüística al nostre país. Però capgirar aquesta situació, conseller, dependrà de tot el Govern, no només de la seva feina; dependrà del compromís i de que tot el Govern estigui a l'altura del moment. De vostè ho sabem, li sabem la tasca, li sabem la cura, li sabem el compromís i la feina, però dubtem de la resta del Govern, i només ens en sortirem si el Govern complet, totes les institucions, evidentment., però si el Govern al complet té l'ambició en la defensa de la llengua, sense excuses ni sense disculpes.

I és que totes les polítiques públiques són polítiques lingüístiques i tenim massa exemples, que no són aïllats, que menyspreen la llengua, impulsant fires tècniques com l'Agrobiotech a Lleida, on la comunicació va ser només en castellà, traient ferro de l'ús del castellà per part dels consellers... Per això l'instem, conseller, a treballar per aquesta presa de consciència transversal de tots els departaments de tenir cura de la llengua catalana no com un accessori per a la resta de polítiques públiques, sinó com una qüestió troncal, perquè és responsabilitat de tot el Govern també mantenir el català i pensar en les polítiques lingüístiques per poder revertir aquestes dades. Per tant, li demanem actitud i acció.

I acabo amb aquesta acció: cal que el Govern posi una marxa més per revertir la deriva de l'ús social de la llengua catalana i, per tant, que lideri. I això vol dir reforçar l'acollida lingüística; seguir incrementant places i cursos d'aprenentatge, perquè aprendre, com vostè ha dit, és el primer pas per usar-lo; blindar l'escola catalana; fer una administració pública que doni exemple, com li deia; fer que la llengua catalana sigui indispensable per treballar a Catalunya; garantir el compliment de totes les lleis de normalització del català, i no tolerar discriminacions lingüístiques. Per això, doncs, li demanem aquesta actitud de compromís i aquesta acció per revertir les dades.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. Ara és el torn del Grup Parlamentari del Partit Popular, i té la paraula el diputat Pau Ferran, per un temps màxim de cinc minuts.

Pau Ferran Navarro

Gràcies, president. Bon dia, conseller Vila. Avui compareix per exposar les dades territorials de l'enquesta d'usos lingüístics de la població de l'any 2023, i em permetrà començar amb una constatació, i és que les dades no són bones per a la llengua catalana, però és que encara són pitjors per a la política lingüística d'aquest Govern i també dels governs anteriors. I és que aquest informe tampoc revela cap sorpresa, confirma una tendència que ja fa molt temps que veiem, i és que l'ús habitual del català està estancat i que en alguns segments socials i territorials, doncs, està inclús en retrocés.

I tot això passa malgrat anys d'increment continuat de pressupost, de plans estratègics, de campanyes institucionals i de noves estructures que, sobre el paper, haurien d'haver revertit aquesta tendència, però que, evidentment, doncs, no ho han fet. I davant d'aquesta realitat, nosaltres ens plantejem una pregunta que és inevitable i és: què ha fallat? I sobretot, qui assumeix la responsabilitat política de tot això? Perquè com en qualsevol altre àmbit seria desitjable que quan no s'obtenen resultats es prenguessin decisions i que, com a mínim, es canviessin les polítiques. Però sembla que això aquí no s'entén.

Vostès insisteixen –ens ha dit a les conclusions que així ho faran–, vostès perseveren en l'error, i així ens va a tots. I és que no ho dic jo ni ho diu el Partit Popular, ho diuen les dades que vostès mateixos ens faciliten.

I fixi's, avui no li parlaré de que el català no es pot imposar ni que s'ha de fer política en contra del castellà, vostè ja sap perfectament què pensem al respecte. Li posaré un exemple molt clar que a qualsevol català li faria posar-se les mans al cap. Parlem del pla per impulsar el català en l'àmbit digital anunciat recentment. Doncs el pla per impulsar el català en l'àmbit digital compta amb un pressupost de 3 milions d'euros. Jo ja no entro a valorar si aquest pla es adequat o no, però d'aquests 3 milions d'euros, el seixanta-sis per cent, és a dir, 2 milions d'euros, s'ha destinat a la contractació de personal i no a la promoció del català. I, conseller, sap com se'n diu d'això? «Xiringuito» –«xiringuito».

Vostès denuncien que el català va a la baixa, però quan busquen aquestes suposades solucions, les prioritats acaben sent les nòmines, els càrrecs i els sous, això sí, sempre vinculats al PSC, Esquerra Republicana o a Junts. I mentre tot això passa, les dades d'ús social del català, evidentment, continuen empitjorant.

Tots vostès, ja els hi hem dit infinitat de vegades, utilitzen la llengua com a eina de confrontació tant pels anteriors governs com per l'actual del PSC. Però és que ja no és només això, sinó que vostès utilitzen la llengua com una excusa per crear plans i programes sempre orientats a contractar personal afí i no pas a obtenir cap resultat en concret.

Nosaltres, conseller, ja ho sap, defensem que el català i el castellà són les llengües pròpies de Catalunya i per això em preocupa profundament que el català es vegi perjudicat per aquestes polítiques que són totalment ineficients i allunyades de la realitat social. I em preocupa, evidentment, també, doncs, que el català sigui tractat com una llengua de segona dins de l'Administració pública a Catalunya, com si fos un problema i no pas una riquesa compartida per milions de catalans. I és que ho sap perfectament, que la convivència lingüística no es farà mai marginant una de les dues llengües oficials.

Li volia parlar també avui, conseller, de la regularització massiva impulsada pel Govern d'Espanya, també amb l'aplaudiment del Govern del PSC a Catalunya. I és que, ja ho sap, el Govern de Pedro Sánchez ha anunciat una regularització de més de mig milió de persones i, segons estimacions de la pròpia Generalitat de Catalunya, 150.000 persones podrien regularitzar-se a Catalunya. Sota el nostre punt de vista, aquesta regularització és un error monumental, i no ja només per l'impacte en la seguretat als carrers, pel tensionament dels serveis públics, per l'efecte crida que genera, sinó perquè fa impossible qualsevol política d'integració, també en l'àmbit lingüístic.

Fixi's, l'endemà mateix de l'anunci, vam veure al consolat de Pakistan de Barcelona llargues cues per aconseguir la documentació perquè aquestes persones puguin iniciar el procés de regularització. Persones que quan eren entrevistades als mitjans de comunicació no parlaven ni català ni castellà ni tenen cap mena de vincle amb les nostres llengües oficials. I és que aquesta és la realitat que vostès pretenen

ignorar. És que regularitzen massivament persones que difícilment s'integraran i que aprendran els nostres idiomes. I això, evidentment, afecta el castellà i a casa nostra també afecta el català d'una manera claríssima.

Per tant, no es facin els sorpresos si veuen que el català retrocedeix, perquè saben perfectament el perquè. Vostès sempre han fet el doble joc, no? I és que, per una banda, es gasten milions d'euros en suposades polítiques per a la promoció del català –al castellà, evidentment, no li he dedicat ni un cèntim perquè els fa urticària–, però, per altra banda, apliquen una política migratòria on aquí cap tothom parli o no les nostres llengües. I després pretenen i tenen la gosadia de presentar-se com a defensors del català mentre menystenen, evidentment, el castellà, que és la llengua de milions de catalans, però apliquen aquestes polítiques que ofeguen la llengua catalana.

Per tant, conseller, tots aquests números i totes aquestes dades que ens presenten estan molt bé, i l'hi agraïm, però fins que vostès no canviïn de polítiques seguirem exactament igual que fins ara.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputat. Ara és el torn del Grup Parlamentari de VOX, i té la paraula el diputat Manuel Jesús Acosta, per un temps màxim de cinc minuts.

Manuel Jesús Acosta Elías

Moltes gràcies, president. Moltes gràcies, senyor conseller, per la seva compareixença i la seva presentació. La publicación, en definitiva, de esta última encuesta de usos lingüísticos revela algo que es evidente, y es que jamás en la historia de Cataluña ha habido más personas que sepan y usen el catalán, 2,2 millones de personas, concretamente, más 640.000, aproximadamente, que lo usan habitualmente, junto con el castellano. Por lo tanto, la conclusión es clara, y es que el catalán goza de una salud excelente.

Nunca deberían haber excusas, pero hoy todavía menos, menos excusas deberían existir para seguir discriminando el castellano, a los castellanohablantes en la Administración pública, en los medios de comunicación públicos, en la sanidad, en

la escuela, en la cartelería en la vía pública, en los comercios a través de imposiciones de sanciones, de multas lingüísticas, etcétera, etcétera.

Porque le recuerdo, y aquí es donde está el meollo de la cuestión, que en Cataluña existen dos lenguas oficiales mayoritarias y maternas que son el catalán y el castellano. Y que sepa yo, aunque a veces tengo dudas, vivimos en un estado de derecho, porque creo que aún la Generalitat –creo, así lo establece nuestro marco jurídico–, creo que es garante de un estado de derecho, aunque a veces parece que actúe dictatorialmente en algunos aspectos.

A pesar de las evidencias, el separatismo –en el que hemos incluido el Partido Socialista, puesto que es además clara su apuesta a favor de la imposición del monolingüismo en catalán, y ha creado esta comisión, ha creado el departamento de Política Lingüística, que antes no existía– repite que el catalán está en peligro de extinción, está en una emergencia lingüística sin precedentes. Bueno, bien, ¿por qué? Porque dicen que un 32,6 por ciento de los catalanes usan

Fitxer 15CPL6

el catalán habitualmente, que un 46,5 por ciento utilizan castellano habitualmente, y encima, ya lo hemos podido escuchar por parte de la portavoz de Esquerra Republicana, les produce una urticaria salvaje el hecho de que haya crecido el porcentaje de los catalanes que son plenamente bilingües. Claro, esto es un escollo, esta realidad sociolingüística que vivimos, que es imposible de obviar, es algo que destroza su proyecto de construcción nacional separatista.

Bien, yo simplemente los recuerdo que por debajo –por debajo– del treinta por cien del uso social de una lengua, en este caso si estamos hablando del catalán, pues del catalán, es cuando se puede producir esa emergencia lingüística, que no es el caso de Cataluña, porque nos tenemos que fijar en el grupo étnico-lingüístico de las personas que tienen el catalán como lengua materna. Y esto son 2,2 millones de personas, no los ocho millones de ciudadanos que viven en Cataluña. Por lo tanto, por favor, hablemos con claridad y no hagamos trampas.

Ustedes, los separatistas, repito también el Partido Socialista claramente, siguen propagando su victimismo para seguir defendiendo la inmersión lingüística, mejor dicho, el monolingüismo en catalán en todas partes de la sociedad catalana. Me ha llamado la atención que en la *enquesta* no se habla de lengua materna, no se habla, –yo no lo he encontrado– sino de lengua inicial, como si fuera una especie de anomalía que se puede subsanar a través de una evolución, a través de la evolución hacia otra, ¿eh? Entonces, claro, no menciona la lengua materna porque quedaría en evidencia que la inmersión obligatoria en catalán impuesta por la Generalitat es ilegal, como ha dictaminado la justicia española. También la UNESCO reivindica la importancia del derecho a recibir educación, por ejemplo, en lengua materna. Concretamente, el 21 de febrero se celebra el Día Internacional de la Lengua Materna, no inicial, que se instauró hace veinticinco años por la ONU.

Y ya acabo. Si la única emergencia que puede existir es la que promueven todos ustedes, con sus pactos de gobierno, tanto Junts, como Esquerra Republicana y como el Partido Socialista en el gobierno nacional, en España y también aquí. Es la promoción desmesurada, absoluta de una inmigración salvaje, regularizando ahora medio millón de personas, concretamente 150.000 personas inmigrantes regularizados, que se van a regularizar, según indica la Generalitat de Catalunya, aquí en Cataluña, que no saben hablar ni catalán ni castellano. Entonces ahí... Sabrán hablar árabe, si acaso. Entonces ahí es donde sí que podemos encontrar que sus políticas son nefastas para nuestra cohesión social y la preservación de nuestra identidad.

Y, por otro lado, y como lo he dicho en otras ocasiones, si ustedes lo que quieren es que siga subiendo el número de catalanohablantes, lo que tienen que hacer es erradicar las políticas de la cultura de la muerte, las políticas antinatalistas y fomentar pues eso, una política de natalidad, como debe corresponder a una sociedad avanzada. Por lo tanto, pónganse las pilas y, por favor, no nos vengán, por mucho que territorialicen los datos, no nos vendan una película que no es la que indica la realidad sociolingüística.

Gracias.

El president

Ara és el torn del Grup Parlamentari dels Comuns i té la paraula la diputada Susanna Segovia. Gràcies.

Susanna Segovia Sánchez

Gràcies, president. Conseller, gràcies també per l'explicació, vull dir, per aquestes dades territorialitzades. Ja en tenien coneixement de les dades a nivell de Catalunya. I jo sí que volia començar amb una reflexió que ja li vaig fer en el seu moment quan van presentar les dades de l'enquesta. Jo entenc que ens hem de centrar molt en la disminució de l'ús del català com a llengua habitual, perquè efectivament és una preocupació que compartim, però segueixo pensant que obviar que hi ha un percentatge de la població –no menor– que té el català com a llengua habitual conjuntament amb un altra llengua, en aquest cas potser el castellà, al final no fa una foto real del que és l'ús del català, perquè pot ser que hi hagi gent que només utilitzi el català com a llengua habitual, però li asseguro que hi ha moltíssima gent, jo mateixa, que utilitzem les dues llengües. I que, per tant, crec que, quan fem aquesta foto de l'ús habitual del català, no hem de deixar al marge tot aquest fragment, perquè si al trenta-quatre que estàvem dient sumem aquest fragment, estem arribant al quaranta-cinc, que segueix sent preocupant. No diem que no. Segueix sent molt preocupant, però que crec que és important fer aquesta reflexió.

Potser hagués estat bé també, que ja es veia a l'enquesta d'usos lingüístics i aquí també s'ha sortit una mica, aquest ús del català o de les dues llengües per franges d'edat i l'evolució que hi ha hagut, perquè nosaltres li hem traslladat moltes vegades que tenim bastanta preocupació per la disminució de l'ús habitual del català entre la gent més jove, entre la gent més jove nens i nenes a primària, gent més jove adolescents a l'ESO i al batxillerat, perquè creiem que és un dels llocs on realment s'està posant de manifest que tota l'aposta que es va fer per la normalització lingüística i per la immersió lingüística i per una escola en català és on potser estem veient una disminució que pot ser més preocupant d'aquest ús habitual del català.

És evident que la gent que mai el va tenir com a llengua habitual, aquestes franges d'edat que ara potser estan entre els seixanta, els setanta, gent que..., o vuitanta, en molts casos, que en un moment determinat va arribar de processos migratoris a la resta de l'Estat, que no han tingut mai el català com a llengua habitual, és evident

que aquí va baixant també el percentatge de gent que parla el castellà, però jo crec que és preocupant i que hauríem de fer un incís important en la disminució de l'ús habitual del català en la gent més jove; la gent, doncs com dic, que està a primària i secundària. I sí que és cert que quan va presentar les dades de l'enquesta es veia que hi havia una disminució important en l'àmbit social, en l'àmbit lúdic, en l'àmbit de relació amb altres persones.

I crec que aquí és un dels espais que entenem que l'estratègia de l'ús del català en l'àmbit digital és important que es faci i que tingui recursos per fer-se i per aquí dir que les despeses en personal també tenen a veure amb la defensa de l'ús del català, com la despesa en personal mèdic i sanitari té a veure amb garantir la salut de les persones, perquè si al Departament de Salut li traiem la partida que dedica a pagar sous, potser tindríem un problema si no tinguéssim personal sanitari que pogués atendre als CAPs i als hospitals.

I hi ha una altra qüestió que crec que és important i li volia preguntar també perquè ha estat bé la presentació de les dades, però ara que ja tenim el Centre de Normalització..., el pacte per la llengua, que no teníem quan vam presentar les primeres dades, sí que potser hagués estat bé dintre de la presentació, veure cada factor que es veu de què està provocant aquesta disminució de l'ús habitual, anés relacionada amb quines de les línies del pacte nacional s'estan pensant i s'estan implementant. Crec que és un exercici necessari per presentar no només les dades, sinó allò que es vol fer amb aquestes dades i com es vol incidir en els diferents factors que vostè ha anat apuntant al llarg de la seva presentació de per què s'està donant aquestes dades preocupants en l'ús habitual del català. Perquè és evident que no és el mateix, com li deia, les estratègies per evitar que es perdi l'ús habitual en gent que ja ha nascut aquí, que ja viu aquí, que habitualment té la capacitat d'estudiar i ha pogut estudiar aquí, i que després, quan arriba l'hora de treballar o de relacionar-se amb els seus amics o de veure vídeos a les xarxes, no utilitza el català, que de la gent que és nouvinguda.

I aquí sí que voldria fer un incís que em sembla que les dades també ho demostren, que carregar la responsabilitat de la disminució de l'ús habitual del català en les persones nouvingudes, crec que les dades demostren que no són elles les que estan

provocant aquesta disminució de l'ús habitual del català. I, per això és important fer èmfasi en la gent més jove en què ja s'ha escolaritzat aquí i que també està havent-hi aquesta disminució. Jo crec que voler carregar les responsabilitats en persones que, quan volen fer un curs i s'intenten apuntar als cursos per aconseguir el certificat que els permet l'informe d'arrelament, no tenen plaça és una irresponsabilitat per part de qui ho fa. Crec que carregar la responsabilitat de la pèrdua del català en persones que treballen en negre perquè no tenen papers o que els agafen per collir la fruita o per treballar a l'obra i ningú els acull i ningú els parla en català. No és responsabilitat d'aquestes persones. Crec que tampoc és responsabilitat d'aquells que tenen uns horaris infernals que fan impossible pràcticament que puguin tenir vida més enllà de la feina i molt menys assistir a cursos de català o, per exemple, que estan en situació de carrer, perquè no poden llogar un pis, perquè no tenen papers o perquè no poden llogar habitació, perquè no els hi donen, perquè tenen un cognom àrab. Em sembla que després d'anys d'irregularitat administrativa, carregar a aquesta gent la responsabilitat de la pèrdua de l'ús del català és, com a mínim, cruel. Com a mínim, cruel. Dir que és pel procés de regularització que això s'accentuarà i que anirem a un procés de pèrdua del català, perquè en aquestes persones que es volen regularitzar a Catalunya no se'ls demana un coneixement mínim de català, que no han tingut la possibilitat d'aprendre en la majoria dels casos, em sembla que és, com els hi dic, cruel. Perquè no els estem exigint igual a metges que porten deu o quinze anys treballant a clíniques privades i concertades i que tampoc parlen el català. Per què no apuntem a Teknon? Per què no apuntem a l'Hospital de Sant Joan de Déu? Que ja els dic jo que hi ha metges que després de deu anys encara no aconsegueixo que atenguin en català a la meva filla. Per què no apuntem cap aquí? Estem apuntant cap a la gent que menys recursos i menys possibilitats tenen d'aprendre.

Hi ha una altra cosa que diuen les dades –i perdoni, president, que m'allargui una mica– que és que quan la població immigrant arriba a llocs on el català s'utilitza habitualment, sí que l'aprenen. No és el mateix arribar a treballar a Vic que arribar a treballar a Santa Coloma de Gramenet. No és el mateix. I jo he tingut experiències de persones, amics que han vingut de l'Equador, que han anat a viure a Vilassar de Mar i han après el català en una hora i gent que ha arribat a Santa Coloma de

Gramenet i no ha necessitat aprendre el català perquè no l'ha hagut de parlar mai. I això és problema de la persona que arriba? O és problema de l'entorn al qual arriba i de les polítiques que es fan perquè en aquest entorn es parli el català?

I després també hi ha coses com el senyor Puigneró fent un discurs en castellà perquè l'entenguin les persones de Veneçuela quan es posa a defensar la intervenció il·legítima del senyor Trump a Veneçuela. Aquí sí que podem utilitzar el castellà, perquè ens entengui tothom, que és la frase que va dir: «Perquè ens entengui tothom». Recordo que quan algú altre va dir el «que ens entengui tothom» se li van tirar a sobre. I en canvi, ara, a Sant Cugat del Vallès, el senyor Puigneró, exvicepresident del Govern de la Generalitat i membre de Junts per Catalunya, parla en castellà sense problemes perquè les persones veneçolanes, que sembla ser que no han de prendre el català, puguin entendre'l quan es dedica a defensar la intervenció del senyor Trump. Crec que hem de ser tots una miqueta coherents. Hem d'apuntar cap a on cal apuntar i no responsabilitat a qui més problemes té, dels problemes que segurament n'hem contribuït tota la societat.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada Segovia. Ara és el torn del grup parlamentari de la CUP. Té la paraula la diputada Maria Pilar Castillejo.

Maria Pilar Castillejo Medina

Sí, moltes gràcies, president. I també moltes gràcies al conseller per explicar-nos tan detalladament l'enquesta d'usos lingüístics, l'aplicació territorial. Des del novembre disposem de les dades territorialitzades i creiem que és una eina molt potent que ens permet veure exactament a on, com i de quina..., no, i amb quina intensitat es produeix, lamentablement, el retrocés del català al nostre territori.

I per nosaltres aquestes dades el que ens demostren és com hem d'actuar també fent una política diferenciada depenent d'aquest territori. La foto general sí que ja la coneixíem de l'enquesta. Sabem que el català es coneix però que no s'usa amb el percentatge que nosaltres voldríem. Amb aquestes dades d'avui, el que veiem, a més a més, és que el problema no es distribueix de manera homogènia a tot el

territori, sinó que n'hi ha alguns on aquesta situació és especialment crítica. Ho ha explicat en la seva intervenció. En l'àmbit metropolità és on veiem el problema més greu. Per a nosaltres, les dades que més ens preocupen de qui és aquest 24,7 de la població que té el català com a llengua habitual, només un vint-i-quatre per cent en l'àrea metropolitana. I, a més a més, amb aquestes diferències tan greus entre uns territoris i un altre, no? Aquest onze per cent a l'Hospitalet o, en canvi, al Maresme aquest quaranta per cent, unes diferències molt grans. Una desigualtat social desigual, territorial, però també ens mostren aquesta desigualtat social.

Una dada que ens preocupa molt de l'àmbit metropolità és aquest 27,8 per cent de la població que no fa servir mai el català de mitjana en el seu dia a dia. I també aquest percentatge en alguns dels àmbits de l'àrea és encara més alt. Aquest no ús és encara més elevat. I això el que vol dir és que avui es pot viure, es pot treballar, es pot relacionar amb aquest país sense cap necessitat de fer servir la llengua del país. I això no per una decisió individual, sinó per nosaltres, és una responsabilitat política, aquest aquesta possibilitat de no ús del català.

L'altra dada que ens mostra aquestes dades territorialitzades, l'altra cara del problema, com les Terres de l'Ebre, Comarques centrals, Ponent o el Pirineu, on l'ús del català continua sent majoritari, aquests territoris són els bastions de la llengua, que fan que les dades en general s'equilibrin. Però el fet que aquest retrocés apuntali..., apunti també en aquests territoris on fins ara es parlava més, per nosaltres també ha de fer encendre les alarmes, perquè si el retrocés afecta tant a territoris amb menys ús com els que fins ara sostenien la llengua, el problema es converteix en estructural i cal veure com actuem en general.

Per nosaltres també és interessant entendre que tot això no s'explica per una manca de coneixement del català. Les dades són... El nivell de competència en català veiem que són alts arreu i per nosaltres el que creiem és que el que falla és una altra cosa. El que falla és que el català no és necessari en massa àmbits de la vida quotidiana. També varia depenent del territori.

I per això sí que nosaltres continuem defensant que l'escola és imprescindible, que la immersió és imprescindible. És una política d'èxit. Les dades serien molt pitjors sense això, però no és una eina omnipotent. La llengua no es manté només perquè

s'apregui, sinó perquè serveixi per treballar, per accedir als serveis, per socialitzar-se i per exercir drets. Una de

Fitxer 15CPL7

les dades que vostè ha presentat ho expliquen també molt clarament, no? Hi ha un percentatge més elevat de persones que s'identifiquen amb la llengua que no el de persones..., perquè el català sigui la seva llengua habitual. I, per tant, demostra com falten aquests espais on usar la llengua. Aquest indicador per nosaltres és important, no?, és clau, aquest ús habitual que baixa de manera clara i desigual segons el territori. Creiem que és una situació crítica però reversible només si s'actua amb polítiques valentes i territorialitzades.

Nosaltres creiem que calen decisions concretes, plans de xoc molt concrets en aquells àmbits de la zona metropolitana amb pitjors indicadors, començant per l'Hospitalet, Vallès, Barcelonès nord, Baix Llobregat sud, garantint el català a l'Administració, especialment a la sanitat, on ja veiem que tenim molts problemes. Vol dir vincular ajuts públics i contractació al compliment de criteris lingüístics, sobretot allà on el no ús és més alt. Vol dir garantir l'accés real de la llengua –més places de català. Vol dir mantenir una política activa perquè a aquests llocs on el català és més alt doncs continuï, no? No podem donar per descomptat que el català s'hi està salvant, sinó que cal reforçar-lo. Hem comprovat aquest retrocés de l'ús arreu.

Li volia, sí, per això, fer algunes preguntes concretes. Quins aprenentatges traiem de les comarques centrals, on hem vist que aquest percentatge de parlants habituals es manté tot i els moviments migratoris? Es poden extrapolar aquests aprenentatges a la resta de territoris i de quina manera es farà? Després, una pregunta que crec que és la mateixa que estem fent tots els grups, no?: quines accions, quins pressupostos, quins calendaris preveu el Govern per actuar específicament als territoris no només amb menys ús del català, sinó també quin pla tenim per garantir que els territoris on avui el català es manté, aquests bastions de la llengua, no entrin també en una dinàmica de retrocés.

Nosaltres creiem que és important fer del català una llengua atractiva, sense amagar el conflicte que ara mateix tenim. Això vol dir prestigiar-ne l'ús, garantir la necessitat, sobretot. I creiem que ara mateix fallen les polítiques que permetin que el català sigui prescindible. Per tant, som a temps de revertir-ho, però cal un treball transversal, on totes les conselleries s'impliquin perquè això sigui possible. I ara mateix sí que veiem aquesta manca de compromís de moltes conselleries, que creiem que des de Política Lingüística cal impulsar aquest treball transversal i el compromís de tot el Govern.

Moltes gràcies, conseller.

El president

Moltes gràcies, diputada. I ara tancarem aquest torn d'intervenció dels grups parlamentaris amb la diputada Imma Ferret, del Grup Socialista.

Imma Ferret Raventós

Gràcies, president. Molt bon dia a tothom. Salutacions, honorable conseller Vila, i també al seu equip, que avui ens acompanya en aquesta comissió.

El passat mes de març va comparèixer per valorar els resultats de l'Enquesta d'usos lingüístics de la població referenciats al 2023. En aquella ocasió, conseller, ens explicava que el català havia guanyat 267.600 nous coneixedors i 127.600 usuaris actius del català de quinze anys o més, els quals generalment combinen el català amb altres llengües en la seva vida quotidiana. Vèiem un creixement en nombres absoluts de persones que saben català, encara que el percentatge global de coneixedors de la llengua es va mantenir o va baixar lleugerament en alguns casos. Tot plegat en un context de multilingüisme creixent en què el català manté una capacitat més que notable de continuar incorporant parlants. De fet, una de les conclusions que n'extrèiem és que hi ha una àmplia predisposició per aprendre o millorar el català entre la població, perquè la llengua és vista com un motor de progrés social i laboral i com un instrument generador d'oportunitats. El passat mes de novembre es van donar a conèixer les dades territorialitzades de l'enquesta, i és per això que avui agraïm que hagi vingut a la comissió per exposar-nos aquesta nova valoració que en fa la conselleria.

Més enllà de les dinàmiques globals, tal com ens ha explicat, l'anàlisi territorial de l'enquesta posa de manifest la gran diversitat de situacions lingüístiques que existeixen a Catalunya. Hem vist que hi ha diferències notables en el coneixement i l'ús del català entre territoris, amb zones com les Terres de l'Ebre, l'Alt Pirineu o les comarques centrals amb percentatges més elevats de coneixement i ús en comparació amb zones com l'àrea metropolitana. Unes variacions que s'expliquen per dinàmiques socials i demogràfiques pròpies de cada territori. Per això, les polítiques lingüístiques han de ser sensibles no només a les tendències globals, sinó també a les necessitats i realitats específiques de cada àmbit territorial per tal de promoure l'ús del català de manera efectiva en tots els contextos i contribuir a cohesionar lingüísticament el país.

És per tot això que diagnòstics com el de l'Enquesta d'usos lingüístics de la població són una eina fonamental. Només amb dades rigoroses, actualitzades i desglossades per àmbit i territori podem ajustar les estratègies i garantir que les polítiques lingüístiques són realment eficaces i adaptades a l'evolució de les dinàmiques sociolingüístiques de Catalunya. Així, en un context de creixement migratori, amb l'objectiu d'incorporar nous parlants, des del departament ja s'han impulsat mesures concretes en el marc del pacte nacional per la llengua. Un exemple destacat és el pla de xoc per a l'aprenentatge del català entre persones adultes, que ha permès relançar el Consorci per a la Normalització Lingüística i incrementar significativament l'oferta formativa. També el reforçament dels cursos coordinats del consorci i, més recentment, la creació de la nova línia de subvencions adreçada a ajuntaments, consells comarcals i entitats socials per organitzar cursos gratuïts de català arreu del territori. Considerem que tota la feina que s'està fent per garantir l'accés universal a la formació i per reforçar l'acollida lingüística va en la bona direcció per incrementar parlants.

Però el pacte, a través dels diferents horitzons d'actuació, no només incideix en l'aprenentatge, sinó també en la necessitat de facilitar i reforçar l'ús del català en tots els àmbits i sectors i que es valori entre la ciutadania. Sense oportunitats reals d'ús i sense un entorn que valori el català, el coneixement no es transforma en pràctica efectiva. Per tant, cal aconseguir que qui encara no parla català el comenci a parlar, que qui ja el parla l'utilitzi amb més freqüència i en més espais. Aquest és, en

definitiva, un altre objectiu necessari davant les dades que avui ens ha exposat: ampliar la base de parlants i reforçar l'ús social de la llengua en un context de creixement demogràfic sostingut. Al marge d'això, i davant l'alta diversitat territorial en les dinàmiques lingüístiques que també es desprèn de l'enquesta, creiem que l'impuls que s'està donant des del departament al món local és clau. Els ajuntaments són l'administració més propera a la ciutadania i, per tant, la que pot detectar amb més precisió les necessitats específiques de cada municipi i desplegar polítiques ajustades a la seva realitat.

En definitiva, les dades que avui s'han presentat ens interpel·len a continuar actuant amb determinació i mirada al territori, perquè ens indiquen on som i què cal corregir i quins àmbits i territoris requereixen una atenció especial. Per tant, valorem que les polítiques i mesures impulsades des del Govern tinguin en compte aquesta anàlisi. Només així podrem revertir les dinàmiques negatives que pressionen la llengua i podrem garantir que les mesures adoptades tenen un impacte real.

I ja per acabar, i veient que les dades subratllen la necessitat d'incorporar nous usuaris a la llengua perquè les persones que vulguin la puguin aprendre com a eina d'accés a la cultura, la millora d'oportunitats i de cohesió social, des del nostre Grup Parlamentari Socialista i Units per Avançar li volíem demanar si pot aprofundir una mica més en el concepte que abans ens explicava de parlants secundaris, que, pel que es desprèn de la seva intervenció, tindrà cada vegada un pes més significatiu en l'anàlisi de la situació sociolingüística del país, especialment en un context de multilingüisme creixent com el nostre.

Moltes gràcies

El president

Moltes gràcies, diputada. Doncs ara és el torn de rèplica del conseller. Té un temps aproximat de quinze minuts, però també, si vol respondre més acuradament les preguntes dels grups, tampoc serem estrictes amb el temps.

El conseller de Política Lingüística (Francesc Xavier Vila Moreno)

Moltes gràcies. Començaré per ordre d'intervencions. Diputada Renedo, deixi'm que faci una consideració en relació amb el pacte nacional per la llengua –en faré més

d'una. La primera de les consideracions és que és un pacte que vam estar treballant tots els partits que l'havíem impulsat des del primer moment i que, arribat un moment, doncs el seu grup parlamentari va decidir no donar-hi suport, no pas perquè considerés que les mesures estaven malament –això és el que es va dir en seu parlamentària–, no pas perquè fos insuficient, sinó perquè s'esperava que hi hagués la sentència del Tribunal Constitucional i perquè s'esperaven per veure què passava i s'esperaven que els diferents governs de la Unió Europea donessin el vistiplau a l'oficialització del català com a llengua de les institucions europees. Això va ser els arguments que es van donar en el seu moment. La CUP va donar uns altres arguments. Però no es va parlar de pacte raquític, no es va parlar de manca de mesures. El que havíem discutit conjuntament fins a aquell moment era a satisfacció de tothom i es van donar aquests arguments.

Aleshores, a mi em satisfà profundament que, més enllà dels grups que estan aplicant el que han signat i estan col·laborant en l'aplicació del pacte, Junts també s'hagi posat en realitat a aplicar el pacte sense haver-lo signat, perquè... Li explicaré unes quantes coses. La primera de les coses és que, fins que no vam posar el pacte damunt de la taula, la preocupació per la llengua en l'àmbit de la salut no era present en les intervencions de Junts. Jo li recordaré, per exemple, que quan es va signar la Carta de drets i deures dels pacients, signada per un conseller del seu espai polític, es van descuidar els drets lingüístics, i la Carta de drets i deures ara estem refent-la perquè inclogui els drets lingüístics. O li recordaré que, fins que no vam presentar en les discussions del pacte nacional per la llengua la necessitat de fer política lingüística municipal, els ajuntaments de Junts no havien apostat per fer política lingüística municipal. És després d'aquests debats en què col·lectivament vam parlar de la necessitat de fer aquestes polítiques que..., i me'n congratulo i hi dono suport, i he anat aquests municipis, he anat a Vic, he anat a Sant Cugat –a l'Ajuntament de Sant Cugat, vull dir– i a altres municipis on s'està incentivant la política lingüística municipal. Amb això, què vull dir? El que vull dir és que vostès, legítimament, han decidit no signar el pacte nacional per la llengua, però trobo que està molt bé que l'estiguin aplicant amb nosaltres.

Dit això, és obvi que hem de treballar per millorar el compliment de la legislació. Són molts anys de no aplicar la legislació. Per exemple, en l'àmbit de comerç, vam haver

d'esperar l'any 2023 per incrementar substancialment les inspeccions als establiments, i això ja ha estat publicat per la premsa. Poden veure que fins a aquell any no hi va haver un increment de les inspeccions als locals, als quals se'ls havia deixat fins i tot d'informar de quina era la normativa que fa que el català s'hagi..., que s'hagi de fer servir almenys català en la retolació. I en això estic molt content de col·laborar amb diversos ajuntaments –també amb ajuntaments del seu espai polític– per progressar en la millora de la retolació pública.

Em parla de migracions. Certament, migracions és una àrea en què s'està treballant i, fins a on jo sé, el seu espai polític i el Partit Socialista a Madrid estan negociant diverses possibilitats de cedir competències en aquesta àrea. En el moment que això arribi a port doncs ja veurem com s'ha d'acabar d'organitzar. Perquè, efectivament, el coneixement del català és un element central de la integració no només lingüística: de la integració social al país. Viure a Catalunya sense entendre què està passant o quins són els diàlegs públics que es fan en català impedeix entendre realment la societat en què vivim.

Senyora Vilalta, compartim, òbviament, la preocupació per les dinàmiques que afecten la llengua catalana i, vaja, també som plenament conscients que hi ha llocs on no es pot viure plenament en català. Igualment, coincidim amb el paper tractor que té l'Administració pel que fa a la potenciació de la llengua catalana. Precisament per això, i perquè intentem desplegar a tots els departaments i a totes les institucions del país..., seguint l'esperit i la lletra del pacte nacional per la llengua, doncs, entre altres coses, la nostra conselleria ja ha intervingut en més de dues-centes normes de tot el departament per anar vetllant que la posició del català, també de l'aranès i de la llengua de signes, sigui l'adequada en el nostre marc legislatiu. És evident que el pacte nacional no pot quedar en paper mullat; al contrari, el primer interessat a fer que no sigui així soc jo.

Fitxer 15CPL8

De fet, d'aquí no gaire hi haurà una reunió per parlar amb els partits i les principals entitats que han signat el pacte nacional per explicar quin ha estat el

desenvolupament fins ara. I és per això que, avui que venia a parlar de distribució territorial, coneixements i usos, no ho he portat damunt de la taula.

I pel que fa als recursos, em permetrà que digui que jo estic expectant per veure com tenim uns nous pressupostos que ens permeten dur a terme les polítiques més potents que s'hagin fet mai a la història. I com que estic convençut que tots volem que passi això, fem-ho possible.

En la mateixa línia, òbviament, jo també celebro la creació i l'existència de la conselleria. I hi insisteixo, la nostra funció no ha de ser la de supplantar la política lingüística que han de fer tots els departaments, ans al contrari, el que hem de fer és ajudar tots els departaments perquè vagin interioritzant coses que durant molt de temps no tenien interioritzades. Per què? Doncs, perquè no hi havia ningú que estigués vetllant per la transversalitat de la política lingüística.

I, de fet, aquesta mateixa transversalitat que volem dins de la Generalitat, l'estem practicant també amb els ajuntaments. El dia 27, em sembla que és. Perdó, el 20, sí. El 20 de febrer celebrarem la segona Jornada de Política Lingüística Municipal, en què presentarem, per exemple, una guia, de fet, dues guies, una per als ajuntaments, per als responsables polítics i una altra per als tècnics, per facilitar l'elaboració de plans lingüístics municipals.

Perquè no només estem donant suport amb línies de subvenció que, com ja se sap, han tingut un èxit considerable, sinó que, a més a més, el que volem és facilitar la vida dels responsables de fer la política lingüística municipal perquè en les seves àrees de responsabilitat puguin fer-ho amb més facilitat.

Passant a la intervenció del senyor Ferran, del diputat Ferran, li diré que, efectivament, les dades que tenim per al català no són bones, però li faré una reflexió que crec que alguna altra vegada ja li he fet. Miri, si hi ha algun partit a l'Estat espanyol que no està en condicions de donar cap lliçó ni una de política lingüística, perquè els fets avalen que el que fa és un fracàs absolut, és el Partit Popular.

I li explicaré per què. Miri, quan va començar la transició política, fa molts anys, a Galícia el gallec era la llengua aclaparadorament majoritària, tothom parlava gallec, perquè és un territori que no ha tingut immigració. Què calia? Calia ensenyar a escriure en gallec, calia crear mitjans de comunicació en gallec, calia potenciar

l'edició en gallec. Calia fer que el gallec, que era la llengua de la població, però que estava en una relació de profunda diglòssia amb el castellà, guanyés als espais formals.

Què ha passat a Galícia després de governs pràcticament ininterromputs del Partit Popular? Doncs, miri, avui dia les dades diuen que un terç dels nens de Galícia on, hi insisteixo, hi ha hagut poquíssima immigració, i, per tant, son gallecs d'origen gallec –això li agradarà al senyor Acosta, perquè són ètnicament gallecs–, no saben parlar gallec. Un terç dels nanos.

De fet, el Partit Popular ha aconseguit un rècord que no ha aconseguit cap altre partit. A Galícia, el gallec era la llengua habitual, clarament majoritària de tota la població i ja no ho és. És que ja no ho és. És que ha aconseguit que fos el castellà, que és la política que vostès, en el fons, persegueixen.

I la persegueixen i ja li ensenyaré un altre exemple. Li sona l'intent de fer que Alacant, una ciutat històricament valencianoparlant, surti de la zona... Miri, sap per què en diuen «la millor terreta del món»? Això no és xinès mandarí, d'acord? Sap per què l'aeroport es diu l'Altet? Això no és xinès mandarí. El procés de substitució lingüística a Alacant es va produir bàsicament a la segona meitat del segle XX.

I vostès, empesos pel seu col·lega i veí del costat, volen clavar els claus del taüt al valencià a Alacant traient-lo de la zona del predomini valencià i convertint el dret d'estudiar en català que tenen les zones on es parla, les zones de predomini lingüístic valencià, en una excepció. Estan intentant liquidar la llengua.

Pel que fa a les polítiques de regularització. Miri, un dels elements que fan complexos la integració lingüística de les persones és la vulnerabilitat social i econòmica. Per tant, des d'una situació de regularització, tenim el repte de fer possible que, en millors condicions, es pugui fer un aprenentatge de la llengua. Però és més difícil aprendre el català quan estàs traginant ferros amb un carro de supermercat que no pas quan tens una feina estable. I m'avanço, no només ho hem de fer aquí, sinó, evidentment, també en l'àmbit de salut, ja per lligar en el diàleg que crec que estaven entaulant.

Però, en tot cas, li diré que benvingut a la preocupació per la situació de la llengua catalana, però no aplicarem les polítiques absolutament fracassades que

conduïen a la desaparició de la llengua pròpia del país que el Partit Popular està aplicant en altres llocs.

I ja li diré, tampoc aplicarem mesures com fer que el català sigui optatiu si vols fer de metge a Catalunya, tal com vostès han fet a les Illes Balears, perquè el que volem és que aprendre la llengua pròpia del país sigui un element central d'una bona pràctica mèdica. Però, ja li dic que, en tot cas, gràcies pel seu suport a fer més polítiques actives en favor de la llengua.

Pel que fa al senyor Acosta, li faré uns quants aclariments, perquè sempre va bé això. Miri, en les llengües romàniques, francès, català, castellà, gallec, portuguès, es produeix una confusió. El terme... i vostè que suposo que sap llengües sabrà que en anglès no diuen *mother's language*, sinó que diuen *mother tongue*; en italià no diuen *lingua materna*, sinó que diuen *lingua madre*; en alemany no es diu *Muttersprache*, sinó *Mutter Sprach*.

És a dir, per dir-ho així, és la llengua mare, agafem el concepte, si vol el copiem d'Itàlia, llengua mare. Per què? Què ens passa? Per què evitem el concepte de llengua materna? Entre altres coses perquè és absolutament, en fi, biològic i condueix a confusions. Perquè aquest concepte, que és el mateix que llengua inicial, que és el que es fa servir tècnicament, i té alguna altra equivalència, és l'L1 –en la bibliografia sobre adquisició de llengües es parla d'L1, L2, L3–, no depèn bàsicament de la llengua de la mare.

I li posaré un exemple molt senzill, una senyora embarassada parlant de llengua X que està en un entorn on tothom parla la llengua Y i ella parla en la llengua X, l'adquisició de la llengua inicial per al nano, molt probablement, és més la llengua de l'entorn, la llengua de la parella, la llengua... que no pas la llengua... l'L1 de la mare, d'acord?

Doncs, per tant, per evitar aquests conceptes, ja fa bastant de temps que els especialistes en adquisició de llengües, els especialistes en sociolingüística, en sociologia de la llengua tendeixen a evitar aquest concepte per confús. I li puc explicar bastant més les conclusions, perdó, les confusions que genera.

Però, en tot cas, li he de dir que em tenen fet un embolic. Perquè, a veure, jo he vist no sé quantes vegades un vídeo d'un col·lega seu, un tal senyor Garriga, diputat, a

la plaça de Sant Jaume amb un micròfon cridant, crec que deia: «*Venezolanos...*», i dient: «...no us heu d'integrar, no us integreu, no us heu d'integrar, perquè esteu en el marc de la hispanitat».

I ara el sento que reclama que els immigrants facin l'esforç d'integrar-se. O sigui, a mi és que m'agradaria realment que s'aclareixin si és que han canviat de parer o és que fan selecció en funció de criteris que no són del tot clars.

Però, en tot cas, miri, l'altre dia vostè parlava d'esperpents. I jo li he de dir que en la intervenció de l'altre dia, que jo no hi vaig poder intervenir, crec que el seu partit té un problema essencial d'apriorisme, que cada vegada que sent la paraula *català* se'ls desperta l'al·lèrgia. Perquè, a veure, fer una moció en què es demana «fem un curs de català per la tele» i que se li desperti el xip d'«això és imposició», és directament incompreensible.

I perdoni, i ara que fa aquest signe, em permeto, m'he saltat, em saltaré el senyor Ferran, s'hauria d'informar una mica millor i, sobretot, informar-se de periodistes que parlin d'alguna cosa que hi entenguin. Quan fa referència al pla d'impuls de la llengua en l'àmbit tecnològic, la notícia a la qual vostè fa referència, hauria de referir-se, concretament, al fet que hem aprovat un programa de contractació de personal, perquè la conselleria està en procés de creació i no hi ha treballadors en l'àmbit d'impuls de la llengua en l'àmbit tecnològic.

Per tant, dir que un programa de contractació de personal va a personal és, com a mínim, curiós. Ja li dic, no hi ha persones en aquest àmbit de la conselleria, se n'han de contractar per poder fer les polítiques i el que hi havia, el que hi ha és un programa de contractació de personal. Efectivament.

Després, un cop tinguem les persones, podrem fer les polítiques, que és com dir: «un cop tinguem els metges, podrem atendre els pacients, i un cop tinguem els professors, podrem fer les classes». Perquè sense metges, sense professors i sense personal no es poden fer les polítiques.

A la diputada dels Comuns, crec que he anat avançant ja alguns aspectes del que deia. Jo intento sempre no carregar, almenys jo, responsabilitats en un sector o un altre, sinó que el que intento és veure quins són els reptes que hem de superar,

perquè si hi ha un col·lectiu al qual li és més difícil accedir a la llengua, siguem capaços de generar les polítiques per arribar a aquest col·lectiu.

Des d'aquest punt de vista, i ho hem parlat moltes vegades, és evident que hem de fer un esforç i l'estem fent per facilitar l'accés a la llengua als col·lectius més vulnerables. I per això a la convocatòria del setembre passat dels cursos del Consorci havíem incrementat un quinze per cent les places respecte de l'any anterior, perdó un disset per cent; a la convocatòria de desembre hem incrementat un vint-i-cinc per cent respecte de la convocatòria de l'any anterior.

I per això també la línia que hi ha adreçada a municipis i entitats que ha tingut molt bons resultats i ens permet entrar, i això crec que és una molt bona notícia, ens ha permès entrar, per exemple, en empreses de cures, cosa que fins ara tenien moltes dificultats de fer. Per què? Perquè s'encarreguen, precisament, de persones en situació de vulnerabilitat. I s'hi han presentat i han guanyat la possibilitat de fer cursos a entitats que treballen en aquest sector.

Em sembla que m'he saltat el temps, oi? Sí, perdó. Miro de ser sintètic. Bé, perdó, que no la veia. A la diputada de la CUP, avui hem presentat dades, les mesures lligades a les dades. De fet, les hem anat presentant en moments diferents, però crec que una de les més importants és, justament, aquest impuls de la política lingüística municipal, perquè estem treballant amb municipis de tots els colors polítics per tal de poder-nos adaptar, i consells comarcals, per poder adaptar les polítiques i la despesa i la transferència de coneixement en les dues direccions.

Per això també una de les mesures importants que hem pres és que hem distribuït el personal del Consorci per a la Normalització Lingüística, que no només fa docència, que també fa dinamització, per tal de garantir que, com a mínim, tinguéssim un tècnic a totes i cadascuna de les comarques, que era una cosa que no s'havia produït i això ens permet un aterratge molt millor.

I finalment, per acabar, el tema dels parlants secundaris. Els parlants secundaris en un procés com el nostre, són centrals. Per què? Perquè són els parlants que venint d'una altra llengua, venint de qualsevol lloc del món, comencen a fer-se seva la llengua pròpia del país on han decidit anar a viure i, de forma progressiva, passen de ser persones que desconeixen la llengua fins a arribar a ser usuaris autònoms.

Perquè, i això ho he dit moltes vegades als treballadors del Consorci, el nostre objectiu al Consorci no és fer d'acadèmia de llengües, el nostre objectiu és crear usuaris autònoms que prenen decisions perquè tenen llibertat d'emprar les seves llengües i volen sumar-se a

Fitxer 15CPL9

la llengua catalana. I amb això, perdó per haver perdut el...

El president

Gràcies, conseller. Ara és el segon torn dels grups parlamentaris. En primer lloc, m'ha demanat la paraula la diputada Carme Renedo, del Grup Parlamentari de Junts. Farem uns tres minuts. Com heu vist, tant amb el conseller com amb els grups, no serem gens estrictes amb el temps, ja que aprofitant que avui tenim un únic punt, que és la compareixença del conseller.

Carme Renedo i Puig

Conseller, m'agrada molt i li agraeixo que reconegui que Junts vigila per la llengua i que hi treballa, que aplica el que calgui per garantir no ja només la seva supervivència, sinó la seva vitalitat. I això és molt més del que recull el pacte, va molt més enllà, i ve de molt més enrere.

Només per posar una dada, li recordaré que el primer tècnic municipal dedicat únicament i exclusivament a la llengua catalana el va tenir l'Ajuntament de Girona, quan el president, aleshores, era l'alcalde, el que després va ser president. El president Puigdemont va agafar l'alcaldia el 2011. De molt abans del pacte, li ho dic, i molt més enllà del pacte. I, parlant del pacte, han fet ja alguna revisió del grau de compliment? Ens podrà fer cinc cèntims aviat?

Per una altra banda, la instrucció que van escaparçar en relació a la regularització dels immigrants, i que els demanem d'esmenar, no depèn de Madrid. No faci jocs de mans. Estem parlant de la legislació vigent, de les competències actuals de la Generalitat de Catalunya. Que es pacten noves delegacions de competències a

Madrid? Ja ho aprofundirem aleshores. De moment, compleixin amb el marc legal vigent i refacin la instrucció.

I un altre tema, per al·lusions, ja que ha sortit el tema, i que ens servirà també per demanar-li el seu capteniment, és sobre la reliscada del senyor Puigneró, que no és justificable i no justificarem, perquè no justificarem mai cap menysteniment a la llengua, la faci un membre del Govern o la faci qualsevol altre càrrec públic de qualsevol institució.

Ho diem sense tebior, perquè així ho creiem, i ho defensem des del Grup Parlamentari de Junts. Tenim el deure de ser model de llengua i d'utilitzar sempre la llengua pròpia.

El nostre posicionament és clar, és claríssim, i així ho hem traslladat sempre, també en aquesta ocasió. És per això que em pregunto i li pregunto, conseller, quin és el seu posicionament, si és rotund com el nostre o si és tebi, com ens té acostumats?

Perquè la respostes que ens fa a les preguntes escrites quan denunciem aquestes situacions són tan políticament correctes que disten molt dels compromisos que té el pacte nacional per la llengua. Què ens ha de dir?

Vostè ha aprofitat aquesta situació en un context determinat, però, tot i que tornem a dir que no ho justifiquem, per fer un cas general contra Junts, quan sap que té membres i afins als seus espais polítics que intervenen sempre, sempre en castellà i arreu, de manera totalment injustificada, dia sí i dia també.

Feina tindrà si ha d'anar fent piulades de tots aquests casos al Parlament, al Congrés dels Diputats o als ajuntaments d'arreu del país, per exemple. Però sí, l'encoratgem a fer-los visibles tots a través de les seves xarxes socials, tant en silenci en aquells moments en què hauria de fer-se sentir.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada Renedo. Ara té el torn de paraula el Grup Parlamentari d'Esquerra i la seva portaveu, la diputada Marta Vilalta.

Marta Vilalta i Torres

Sí, moltes gràcies al conseller també per totes les explicacions. Sí que hi ha dades bones, això abans no ho hem remarcat, com les del coneixement de la llengua, que, certament, s'incrementen o les d'identificació amb la llengua, que són rellevants a tenir en compte. Però com vostè també ha dit abans, i com fa estona, doncs, que debatem, no n'hi ha prou per igualar els creixements, no? El creixement de coneixement de la llengua amb el creixement dels canvis demogràfics.

Per això volem insistir i posar èmfasi en l'aprenentatge com a factor clau. Abans hem parlat, no?, i també s'ha posat de manifest aquell pla de xoc que ja vam pactar fa un any, justament, per oferir més cursos, per relançar el Consorci per a la Normalització Lingüística al nostre país, o, justament, la moció de la setmana passada al Ple que aprovàvem per àmplia majoria, per cert, en aquest Parlament, que el 3CAT pogués integrar una eina, uns continguts d'aprenentatge a l'estil de la BBC, doncs, justament, per poder arribar, doncs, a més gent que vulgui aprendre la llengua.

En tot cas, i per la referència que ha fet als pressupostos, saben que podrem parlar i negociar de pressupost en aquell sentit. Nosaltres defensarem, evidentment, més increment de dotacions, doncs, per a la llengua catalana, però perquè passi això hi ha d'haver, doncs, també la garantia i el compliment del finançament singular per al nostre país.

Necessari, d'altra banda, per poder fer totes les polítiques públiques que el país requereix, i que ara mateix, doncs, el que cal és aquest compromís explícit amb la recaptació i gestió dels tributs per part de la Generalitat de Catalunya, específicament en l'IRPF.

En tot cas, seguirem amatents de la reunió de seguiment del pacte, no?, del compliment del desplegament de les accions també que se'n desprenen i dels diners que estaran previstos per a aquest any, perquè creiem que és un instrument vàlid, necessari i absolutament prioritari al nostre país.

I per acabar. Mirin, Esquerra Republicana defensem i creiem que la diversitat lingüística és una riquesa. És que ho hem dit sempre totes les vegades, doncs, que en tenim ocasió.

De fet, defensem totes les llengües com a sinònims d'aquesta riquesa i, especialment, evidentment, el català, perquè és la columna vertebral de la nostra

nació, de la nació catalana, perquè és una eina i un instrument de cohesió social al nostre país, a banda que és la llengua pròpia de Catalunya, i, per cert, oficial també a l'Estat espanyol.

En tot cas, defensem tot això, a diferència de VOX, de l'extrema dreta i de l'espanyolisme més ranci que existeix al nostre país, a qui els fa nosa, a qui sí que tenen urticària pel català.

Mai cap mesura de defensa de la llengua catalana per part dels grups de VOX i de l'extrema dreta, doncs, espanyolista al nostre país. No ho veuen com una riquesa, sinó com una amenaça. Voldrien un país que fos en blanc i negre, que fos monolingüe, que fos uniforme.

I, evidentment, ens hi trobarem, ens hi trobaran de cara, i plantarem cara, perquè, justament, el que defensem és un model de país molt diferent, amb aquesta diversitat, però amb aquestes eines de cohesió i de defensa de Catalunya.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada Vilalta. Ara és el torn del Grup Parlamentari del Partit Popular, i té la paraula el diputat Pau Ferran.

Pau Ferran Navarro

Gràcies, president. Conseller Vila, es referia vostè el fracàs absolut de la política lingüística del PP a Galícia. Vostè es referia que a Galícia són ètnicament perfectes, he entès el to en el que ho deia, i que gairebé no hi ha immigració.

Però fixi's, a Galícia el noranta-quatre per cent de la població sap parlar gallec. Més li agradaria a vostè que a Catalunya fos així respecte al català. Li agradaria a vostè i m'agradaria a mi també, eh?

Però, per tant, per donar lliçons, ha d'estar un en disposició de poder-les donar, i la seva política, els resultats de la seva política lingüística l'inhabiliten per poder donar cap mena de lliçó al respecte.

I, per acabar, m'agradaria fer un petit apunt a la senyora Segòvia dels Comuns. Es referia que a Vic la immensa majoria dels estrangers parlen català. Jo li recomanaria

una cosa, i és que trepitgi més el carrer i sortir de l'àrea metropolitana de Barcelona. Quan vulgui, fem una volta per Vic, pels barris del Remei, per les cases barates o per qualsevol punt de la ciutat, i veurà com moltíssima gent estrangera no parla ni el català ni el castellà, i li avanço que tampoc tenen cap mena d'intenció de fer-ho.

Per tant, no negui la influència que hi ha sobre el català i el castellà per part de la població estrangera i fixi's en la necessitat imperiosa que hi ha en tenir una immigració legal, ordenada, vinculada a un contracte de treball i, sobretot, amb voluntat d'integrar-ser i d'aprendre les nostres llengües pròpies.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputat. Ara és el torn del diputat Manuel Jesús Acosta, del Grup Parlamentari de VOX.

Manuel Jesús Acosta Elías

Bé, novament, gràcies, senyor president. Señor Vila, dos apuntes previos respondiendo a sus descalificaciones hacia mi persona o hacia el partido al que represento, o, si quiere decir usted así, a sus críticas constructivas.

Bien, mire, la primera. Primero, celebro que esté usted al corriente, al día de toda nuestra actividad tanto parlamentaria como extraparlamentaria del Grupo de VOX. Veo que la sigue muy pormenorizadamente.

A lo mejor es por algo. No sé si es debido a nuestro crecimiento exponencial, no sé exactamente, pero bueno, está muy bien. O, a lo mejor, por su celo por desempeñar bien sus funciones de *conseller*. A lo mejor es eso, ¿verdad?

Bien, pues, en primer lugar, esas dos matizaciones son las siguientes. Usted ha hablado del señor Garriga de manera despectiva al referirse a los venezolanos para alentarles ante, bueno, pues eso, la persecución que han tenido, que está sufriendo en Venezuela por el régimen totalitario de Maduro, y que ahora vemos que es totalitario, porque está liberando a presos que han sufrido terroríficas torturas.

No sé exactamente por qué ahora sí que se habla de presos políticos torturados y entonces no. Se les alentaba diciendo que ellos estaban totalmente integrados, que

no hacía falta que se integraran, porque ya estaban integrados. Evidentemente aquí hay un matiz diferente, y es que son legales, no ilegales. Estamos en contra de la inmigración desmesurada, ilegal y masiva.

La otra cuestión. Usted ha hablado de que yo comentaba que eso de la plataforma de 3Cat, de establecer o de exigir por parte de Esquerra Republicana cursos de catalán gratuitos, etcétera. Bueno, eso tiene un coste, claro.

Estamos sufriendo las mayores listas de espera sanitarias de toda España. Estamos sufriendo una red de Cercanías, de Rodalies que es tercermundista, ¿y ahora tenemos que gastar dinero en esto cuando todos, en Cataluña, tiene asegurado el aprendizaje del catalán? No hay derecho.

Y, finalmente, bueno, una..., dos cuestiones más, y así acabo. Perdón por extralimitarme, señor presidente. Usted ha utilizado una especie de argumentos pseudolingüísticos o de sociología lingüística, el sociolingüismo, hablando de que no existe el concepto de lengua materna. Bien, no sé. Será usted mucho más sabio que yo, a lo mejor, respecto a esto, y, entonces, pues, bueno, con humildad se lo reconozco.

Pero, por otro lado, también me ha descalificado el decir que yo utilizo un término como el étnico lingüístico. Usted sabe perfectamente bien que existe en la sociolingüística. Por lo tanto, queda totalmente descalificado su supuesta superioridad como entendido y académico en la sociolingüística.

Y acabo. No cohesiona algo que está alejado, no cohesiona nuestra sociedad catalana algo que esté alejado de la realidad sociolingüística, y la realidad sociolingüística en Cataluña indica que la mitad de los catalanes tienen el castellano como lengua materna, y la otra mitad, los catalanes, tienen el catalán como lengua materna. Si queremos cohesionar algo con una sola parte de esta realidad sociolingüística, no cohesionamos nada, sino que dividimos.

Gracias.

El president

Gràcies. Ara és el torn del Grup Parlamentari dels Comuns, i té la paraula la diputada Susanna Segovia.

Susanna Segovia Sánchez

Sí, gràcies, president. Conseller, jo crec que necessitem molt començar a relacionar el pacte nacional per la llengua amb aquestes dades, i que comencem a presentar les dades amb quines són les línies d'acció concretes que el pacte preveu per a això, perquè, al final, si no, ens quedem amb una anàlisi de les dades que és interessant, no?, perquè parla molt de quina és la situació, doncs, sociodemogràfica de Catalunya relacionada amb l'ús del català, però, al final, hem de fer ja el pas a relacionar-ho amb allò que vostè diu que..., bé, vostè diu, que el pacte nacional diu que s'ha de fer per posar-hi remei.

Crec que, per exemple, jo li insisteixo molt en el tema d'educació, perquè em sembla que un dels greus problemes els tenim en que està fallant el model d'immersió lingüística a l'escola i als instituts, i que hem de saber per què està fallant i què és el que s'ha de fer per evitar que això segueixi passant.

I quan vostè ho relaciona amb l'existència d'uns pressupostos, jo li diré que el que cal és que els pressupostos es puguin fer a partir de complir els acords prèviament acordats, i això és una cosa que el seu Govern té moltes dificultats.

Perquè si hem trigat un any en posar una sanció per una llei de control de rendes, no sé quan trigaran en augmentar els cursos i en fer algunes de les qüestions que vostès estan plantejant que es faci. Que els cursos, alguns, ja estan augmentant, però encara no donen cobertura. O sigui, crec que la demanda de pressupostos ha d'anar de la mà del compromís de complir els acords vinculats a aquests pressupostos.

Jo no he dit que la població majoritària de Vic parli majoritàriament català, la població immigrant. Jo he dit que és més fàcil per a una persona immigrant aprendre a sentir i escoltar el català a Vic que a Santa Coloma de Gramenet. I si això m'ho nega és perquè vostè no coneix ni Vic ni Santa Coloma de Gramenet, bàsicament.

I el que crec que estem tornant a fer és dir que aquest deu per cent que la mateixa enquesta d'usos lingüístics diu que és nascuda fora de Catalunya, a Amèrica, a Sud-Amèrica i a Amèrica Central, a l'Àfrica i a l'Àsia, perquè són aquests els que a vostès els hi preocupa.

No els hi preocupa que els expats que parlen anglès no aprenguin el català i el castellà. Això no els hi preocupa. No els hi preocupa que aquells que venen d'Estats Units parlin només anglès i es neguin, i entrin a les botigues a parlar només en anglès i es neguin a parlar en català i castellà. Això no els hi preocupa. A vostès el que els hi preocupa és el color de la pell de la gent que no parla català.

Per això a vostès el que els hi preocupa és aquesta gent que ve d'Amèrica Llatina, que ve de l'Àfrica o que ve de l'Àsia. I aquesta gent no arriba al deu per cent. Pensar que és el deu per cent de la població que hi ha ara mateix a Catalunya qui està posant en perill el català i que poden arribar a posar en perill el castellà, tenint en compte que molts d'aquests ja tenen el castellà com a primera llengua, és que és senzillament demagògia fonamentada en res.

Fitxer 15CPL10

El president

Gràcies, diputada. Ara és el torn de la diputada de la CUP, la Maria Pilar Castillejo. Endavant.

Maria Pilar Castillejo Medina

Gràcies, president. Conseller, m'ha explicat a les respostes que el treball que estan fent des de la conselleria és aquest treball amb els municipis, no?, que ja ens ha explicat durant els últims temps. Nosaltres el que li demanem és quines polítiques diferenciades estan fent. És cert, aquestes línies de subvenció que han tret per a ajuntaments més petits de disset mil habitants i consells comarcals, em sembla. Poques ciutats de menys de disset mil habitants tenim a l'àrea metropolitana. Però més que això, creiem que el que calen són solucions que siguin estructurals. Una subvenció depèn de la voluntat política de l'ajuntament en concret, de si té capacitat també per tirar endavant per sol·licitar aquesta subvenció, de la seva capacitat de contractar. No pot ser que l'equitat territorial depengui de..., que l'equitat territorial depengui de la voluntat política i de les eines de cada un dels ajuntaments d'aquest país. Necessitem, com dèiem, mesures estructurals i no només que es tirin endavant

des d'aquesta conselleria, que era l'altra cosa que li demanàvem, sinó un treball transversal que impliqui també la conselleria de Treball, la conselleria d'Educació... Aquestes mesures, que són les que demanàvem.

Perquè el que falta bàsicament és lo que dèiem a la primera intervenció, són espais on usar el català. Les dades que ens ha ensenyat el que demostren és que hi ha molts territoris del nostre país on la gent vol viure plenament en català i no pot, no pot viure en català. I és feina d'aquest Govern garantir això, garantir els drets que tenim els catalans, els drets de les catalanes a poder exercir els nostres drets lingüístics de forma equitativa a tot el territori i a tots els àmbits de la nostra vida. I això, precisament és el que manca, no?, amb aquest..., amb dir «fem subvencions amb els ajuntaments», perquè creiem que amb això no n'hi ha prou perquè realment tinguem aquests espais d'ús del català que ara mateix no existeixen.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies. I ara, per acabar aquest torn, té la paraula la diputada del Grup Socialistes Imma Ferret.

Imma Ferret Raventós

Gràcies, president. Re, simplement agrair, conseller, els aclariments que ens ha pogut fer amb les seves explicacions i remarcar l'impuls que des de la conselleria s'està realitzant per desplegar i dur a terme el pacte nacional per la llengua, no?, amb accions encaminades a crear aquests usuaris autònoms que ens parlava i poder garantir també aquestes accions que es fan per accedir..., per a l'accés universal a la formació.

Jo també vull recalcar sobretot la importància que els municipis tenen com a element clau per desplegar les polítiques lingüístiques, sobretot en aquest abast territorial, més localment i la capacitat que aquests tenen, i l'impuls, doncs, que des de la conselleria s'ha posat en aquest punt de mira. I esperem que en la propera jornada que se celebrarà aquest mes de febrer, puguem veure totes aquestes experiències, sobretot aquesta guia que es proposa per poder ajudar a que els municipis despleguin aquests plans lingüístics a nivell local.

I sobretot dir que és evident que tot plegat es podrà dur a terme i es podrà veure reforçat en major mesura en el moment en què disposem d'aquest nou pressupost, que esperem que ben aviat aquesta cambra el pugui aplegar, així com també el nou model de finançament per a Catalunya, que ha de portar a dur més recursos per desplegar encara més polítiques en favor del català.

Res més. Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputada. Ara, conseller, tindria un torn aproximat de cinc minuts per fer la rèplica a aquesta nova intervenció.

El conseller de Política Lingüística (Francesc Xavier Vila Moreno)

Molt bé, doncs, també procuraré anar... Jo no diria mai que Junts i els seus espais previs no han fet política lingüística i reconec moltes de les coses que s'han fet: la llei de normalització, la llei de política lingüística... El que passa és que també hi ha hagut moltes coses en què no s'ha actuat i podem agafar tots els camps que vulgui. Podem agafar salut, podem agafar treball, podem agafar-los tots. I hi havia moltes coses que eren possibles i que no s'havien fet.

I crec honestament que haver signat el pacte ha servit d'estímul perquè tothom vulgui fer més i millors polítiques lingüístiques. Treballarem per tancar qualsevol... Crec recordar que l'aspecte de la instrucció que va dir que s'havia de corregir està corregit; per tant... Ho tornaré a preguntar.

Pel que fa al tema dels usos, com els del senyor Puigneró, fixi's bé que jo el que vaig retreure en un tuit després que se'm reclamés per part del seu espai: «manifesta't» i després que es posés en dubte de forma reiterada la utilitat del pacte, el que jo vaig dir aquí és que s'estaven aplicant criteris diferents entre els diferents espais polítics. Una cosa era el que fem nosaltres a casa nostra i una altra és el que es fa als altres.

Hi ha un tema que crec que hem de resoldre bé, i que el vaig explicar el primer dia a la primera intervenció, que crec que va ser vostè que me la va plantejar, i és la diferència entre els usos intramurs i extramurs, els usos en què estem parlant per a la comunitat, per a la nostra societat o els usos en què ens adrecem a altres societats, perquè, si no, prendrem mal.

Li posaré un exemple molt senzill: el senyor Macron a les trobades internacionals i tot sovint a les seves piulades fa tuits en anglès. Quan ens adrecem a l'exterior hem de tenir aquesta flexibilitat; com a llengua mitjana que som, quan ens adrecem a l'exterior, aquesta flexibilitat de som..., perquè som parlants plurilingües i en aquests contextos hem de saber gestionar les llengües. Perquè, si no, entrem en una dinàmica que és irresoluble i ens passarem el dia buscant si a un dia se li va escapar... I no sortirem d'aquí, que no porta enlloc. Ja l'hi dic, perquè en realitat el que necessitem més és aconseguir que gent que no té el català com a llengua habitual creixi en el seu ús habitual de la llengua.

Pel que fa a la senyora Vilalta, evidentment que jo també vull que hi hagi no només pressupostos, sinó la garantia del finançament singular. Per tant..., vaja, encantat de la vida.

Senyor Ferran, miri, el convido a millorar la informació de què disposa. Posi al cercador «*academia lingua galega colapso*» i li sortirà una notícia de fa un any i mig em sembla que era en què la Real Academia Galega deia que la Xunta estava portant..., que amb les dades de la Xunta estava portant el gallec al col·lapse. No ho dic jo. Conec relativament bé la situació de Galícia, conec les dificultats que hi ha dels pares que volen que els seus fills parlin en gallec, perquè diuen que entren a les escoles parlant en gallec i surten parlant en castellà.

Llavors, de debò, l'hi dic amb la màxima transparència: no és un model de manteniment de llengua, entre altres coses, perquè les dades oficials de la Xunta diuen que un terç dels infants –un terç dels infants–, i ja em perdonarà, sense immigració, ja no saben parlar gallec.

Al senyor Acosta, jo he procurat no ser despectiu i si hagués estat despectiu Déu nos en guard de voler ofendre. He intentat ser descriptiu, que és el que fa vostè de forma sistemàtica en les seves intervencions o és el que argumenta vostè de forma sistemàtica.

Ho torno a dir, demanar un curs en línia..., que demanar un curs en línia de llengua catalana sigui motiu d'exabruptes –que en aquest cas van ser exabruptes–, parlant d'imposició, totalitarisme... –de debò, vostè va fer servir l'adjectiu, no jo–, era esperpèntic, però... Tregui's les ulleres, a vegades, en casos com aquests «d'hem

de criticar qualsevol mesura que afavoreixi el català», perquè estaria bé saber alguna mesura –alguna, una mesura– de VOX que afavoreixi la llengua catalana. Una.

La llibertat d'ignorar el català, efectivament, aquesta és la mesura en favor del català. Molt bé.

Pel que fa a senyora... *(Veus de fons.)* Perdó? No, no. Ja, ja ho he fet, sí.

Senyora Segovia, la diputada dels Comuns, farem aquesta reunió per parlar del pacte. Perdoni, si haguessin signat el pacte, els convidàvem a la reunió, senyora Renedo, però aquesta serà per als socis VIP, que l'han signat, però després ja els hi explicarem, no pateixin. *(Veus de fons.)* Sí, ja vindrem també i ho explicarem. En tot cas, ho farem en aquesta reunió i ja...

I totalment d'acord amb la diputada de la CUP que el que cal és fer polítiques estructurals. Per això, una de les polítiques que hem fet és el reforçament del consorci, per poder millorar la interlocució amb tots els municipis. Per això, una de les coses que fem és estructurar molt millor la relació que hi ha amb les escoles d'adults i amb les escoles oficials d'idiomes amb el Departament d'Educació, que històricament hi ha hagut una descoordinació notable. Per això, divendres passat vam fer una jornada a la Universitat Autònoma on ens vam centrar justament a analitzar quina ha estat l'evolució del model d'immersió, quins eren els punts forts i febles als vuitanta, quins eren els punts forts i febles als dos mil i quines han de ser les línies que marquin el que nosaltres denominem la «tercera renovació del model lingüístic educatiu», que crec que les tenim bastant ben encarades, i que ens han de permetre sortir de la situació d'«impàs» que tenim ara.

I finalment, corroborar la voluntat que tenim de forma estructural i sistemàtica, tots els departaments, des de tot el Govern, per aconseguir que les tendències negatives que hi ha pel que fa a la llengua catalana es puguin aturar i revertir tan aviat com sigui possible.

El president

Gràcies, conseller. Hi ha algun altre grup que vulgui obrir un torn d'intervencions? *(Pausa.)* Si no és així, aixecaríem la sessió.

Gràcies, conseller, per la vostra assistència i gràcies a tots els diputats per fer-la possible.

La sessió s'aixeca a...

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT